DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 68. SZÁM. Debrecen, 1939 március 23 csütörtök ÁRA: 12 FILLÉR.

Hitler kancellár Memelbe utazott

Litvánia átadta a Memel-vidéket Németországnak

Nehézségek az angol kezdeményezés körül — Törökország kitérő választ adott, Bulgária és kis európai államok nem csatlakoznak a németellenes blokkhoz

Olaszország kitart a tengely mellett

Újabb békés területrendezés történt Európában. *Litvánia átadta a Memel-vidéket Németországnak, melyhez a versaillesi békeszerződés előtt tartozott.* Németország követelései között hosszú évek óta szerepel a Memel-kérdés rendezése és annak az igazságtalanságnak eltüntetése, mely ezt a németek által lakott területet elszakította az anyaországtól. A német kormánynak sikerült békés megegyezéssel visszaszerezni a Memel-vidéket. Miután közös megegyezéssel történt a rendezés, nyilvánvaló, hogy a többi hatalmak se avatkozhatnak bele.

Az európai diplomácia lázas tevékenysége tovább tart, mindjobban kialakulnak a körvonalai annak az angol kezdeményezésnek, mely *német- és olaszellenes blokkot akarna létrehozni. De már a kezdetnél komoly nehézségek merültek fel. A kis államokat ugyanis nem tudják bevinni ebbe a blokkba, Bulgária megtagad minden közösséget ilyen kezdeményezéssel, mely sikertelen maradt Törökországban is, sőt egy jelentés szerint a szorjet is feltételekel szab.* Különben is igen veszélyes kísérlet lenne a polgári alapon álló államoknak a szovjettel szövetkezni, melynek felforgató céljai nyilvánvalóak. Lengyelország pedig egyáltalán nem hajlandó tárgyalni németellenes blokkban való részvételről. *Jugoszlávia pedig semmiesetre sem vehet részt olyan egyezményben, melyben az orosz szorjet is szerepel.* Ilyen körülmények közt az angol kezdeményezés csak igen szűk határok között mozoghat tovább.

Olaszország változatlanul és határozottan ragaszkodik a Berlin—Róma tengelyhez, amit a fasiszta nagytanács ki is nyilvánított. Feszült várakozás előzi meg Mussolini vasárnapi beszédét, melyben nyilvánvalóan körvonalazza Olaszország álláspontját és követeléseit Franciaországgal szemben. A Duce még egy utolsó kísérletet tesz a békés kérdés megoldására, erre vall, hogy különleges megbízatással a francia katonai attasé Párisba utazott.

Hitler utja

Berlin, márc. 22. Hitler kancellár a Memel vidék meglátogatása céljából elhagyta Berlint. A vezér Shwinenmündében a Deutschland nevü páncélosra szállt és hajón folytatta utját a Memel vidék felé.

A litván kormány nyilatkozata a Memel-vidék átadásáról

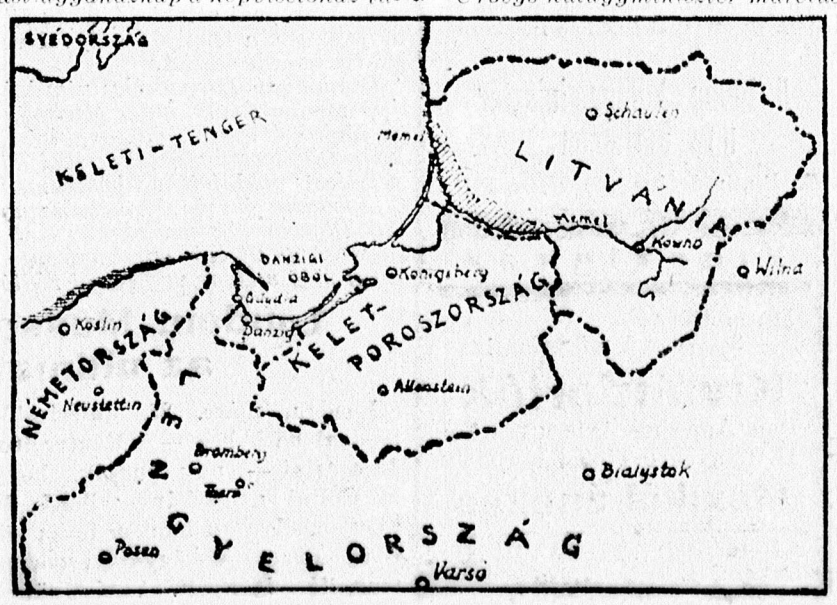
Kaunas, március 22. (Német TI.) A litván minisztertanács a német birodalom állásfoglalására való tekintettel, hozzájárulását adta a Memel-vidéknek Németországnak való átadásához. Ezt a hozzájárulást ugyanaznap a képviselőház tudomására hozták. Szerdán litván küldöttség utazott Berlinbe az ebből adódó kérdések szabályozására.

A litván kormány a keddről szerdára virradó éjszaka a következő nyilatkozatot tette közzé:

Urbsys külügyminiszter március 21-én Kaunasból visszatérve, a délután két órától hét óráig tartó minisztertanácsnak beszámolt a Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterrel folytatott megbeszélései eredményeiről.

A beszámolóból kitünt, hogy a német birodalmi külügyminiszter a birodalmi kormány nevében javaslatot tett a litván kormánynak a Memel-vidék visszaadására Németország számára és ezt a megbékülés szempontjából az egyetlen célszerü megoldásnak jelölte meg. A német birodalmi külügyminiszter hozzáfüzte, hogyha ez a visszaadás békés megegyezés útján megy végbe, akkor Németország messzemenően tekintetbe veszi Litvánia gazdasági érdekeit a memeli kikötőben. A német birodalmi külügyminiszter hangsúlyozta, hogy ez a szabályozás a Memel-vidék német lakossága világosan kifejezett kívánságának is megfelel és kijelentette továbbá, hogy ez a jövőben hasznos lesz a két ország közötti jó kapcsolatok kialakításánál. Utalt a német birodalmi külügyminiszter arra, hogy az egész memelvidéki német lakosság követeli visszatérését a birodalomba. A Memel-vidéken a hangulat olyan, hogy a kérdés szabályozása a birodalom által javasolt alapon az összeütközések kikerülése érdekében most sürgősen szükséges.

Urbsys külügyminiszter beszámolója után a minisztertanács hosszasan tanácskozott az előállt helyzettel kapcsolatban. A külügyminiszter még a képviselőház mai ülésén jelentést tesz a helyzetről.

A sűrün vonalozott rész a Memel-vidék.

Memel, március 22. Dr Neumann, a memelvidéki németek vezetője a következőket mondotta a Német Távirati Iroda munkatársának:

— Ez a nap a húsz évig tartó mélységes megaláztatások végét jelenti. —

Versailles itt is megszünt. Az igazságosság aktusa megtörtént.

Memel, március 22. A memelvidéki végrehajtó hatalom a memeli direktórium kezébe ment át. A litván kormányzó Böttchernek, a memeli direktórium belső ügyeivel foglalkozó országos igazgatójának kijelentette, hogy a litván hatóságoknak már nincs semmiféle hatáskörük a Memel-vidéken. A posta, rádió és a kikötő a memelvidéki hatóságok alá tartozik. A litván védelmi szervezetek tagjait a város egyes pontjain összegyüjtik és azután a memeli szervek felügyelete mellett fegyveresen a kaszárnyába irányítják, ahol lefegyverzik őket.

Böttcher országos igazgató kiáltványban szólította fel a lakosságot, hogy őrizze meg teljes nyugalmát. A jackeni rádióállomás, amely eddig a memeli litván adó volt, *már német nyelven adja műsorát.*

Kaunas, március 22. A litván főváros lakossága körében nem keltett különösebb meglepetést az a hír, hogy a minisztertanács hozzájárult a Memel-vidék átadásához. Az üzleti élet és a közlekedés az uccákon teljesen a hétköznapi képet mutatja.

Memel, március 22. A memeli képviselőházat ma este hat órára ülésre hivták össze. Ezen az ülésen dr *Neumann*, a memelvidéki németek vezetője, kiáltványt olvas fel a Memel-vidéknek a német birodalommal történt újraegyesülése alkalmából.

Memel, március 22. *A memelvidéki rendőrség megkezdte valamennyi eddig litván igazgatás alatt álló hivatal átvételét.* Az átvétel minden zavar nélkül folyt le.

Memel örömmámorban

Memel, március 22. Amikor szerdán reggel nyolc órakor ismeretessé vált a német és litván kormány között létrejött megegyezés a Memel-vidék visszaadásáról, *az egész Memel-vidéket elárasztotta a túláradó lelkesedés és öröm vihara.* A kikötőben horgonyzó hajók szirénái megszólaltak és valamennyi templomban zúgtak a harangok. A házakra azonnal kitűzték a horogkeresztes lobogókat. A város uccáin hatalmas embertömeg hullámzik. A város főterén már kilenc órakor nagyszabású örömünnepet rendeztek, amelyen viharosan éltették Hitler Adolf vezért és birodalmi kancellárt.

Memel lakossága valósággal lázban él. Az uccákon hatalmas tömegek hullámzanak. Minden üzletet és üzemet bezártak. *A hatalom átvétele teljes rendben folyt le.* A végrehajtó hatalom átadása után a rendőrség és a memelvidéki német rendszolgálat minden incidens nélkül megszállta a litván hatóságok épületeit, a postát, a rádió és a kikötő épületét. Az uccákon a memelvidéki rendszolgálat oszlopai menetelnek.

Tilsit keletporoszországi határvárosban szerdán reggel hatalmas ujjongó tömeg verődött össze, amely a Memel-hidon át átvonult a Memel-vidékre. *A litván határőrök és vámhatóságok beszüntették működésüket.* Mindenütt leírhatatlan az örömujjongás. Königsbergben is nagy tüntetések zajlottak le. Minden házon a harmadik birodalom lobogója leng.

Danzig, március 22. A lakosság a lapok különkiadásaiból értesült a Memel-vidék visszatéréséről a német birodalomhoz. A hírt egész Danzigban nagy lelkesedéssel és örömmel fogadták. Rövid idő alatt az egész város zászlódíszt öltött. Böck közoktatásügyi szenátor a hír nyilvánosságrahozatala után azonnal iskolai szünetet rendelt el. Az állami és városi hivatalok is rövidebb ideig dolgoznak.

Ostromállapot Litvániában

Kaunas, március 22. Litvánia egész területére ma délben kihirdették az ostromállapotot. A kormány külön felragaszokon hívja fel a lakosságot a nyugalomra és a rendre. A minisztertanács délelőtt kilenc órától kezdve ülésezik. A tanácskozások délben még folytak.

London, március 22. Valamennyi délutáni lap az első helyen foglalkozik a memelvidéki eseményekkel. Megjegyzéseiből kitünik, hogy a visszacsatolást teljes nyugalommal vették tudomásul.

Az Evening News megállapitja, hogy a kérdés megoldása a nemzetközi helyzetet nem mérgesíti el jobban A lapok itt-ott történelmi visszapillantásokat vetnek a Memelvidék történelmére és megállapítják, hogy ez a föld mindig Németországhoz tartozott

A döntés előzményei

Kaunas, március 22. A litván kormány éjjeli minisztertanácsáról és az ezt követő diplomáciai tevékenységéről még a következőket jelentik: Mironas miniszterelnök s Urbsys külügyminiszter 22 órakor megjelent a Szejmben és részletes jelentést tett a helyzetről. Ebben az időben foglalt állást a kibővített minisztertanács is ebben a kérdésben.

Ugyanesak értesitették a memeli megállapodást aláíró hatalmak képviselőit a litván kormány állásfoglalásáról és kikérték véleményüket. Mindkét hatalom kijelentette, hogy semmiféle ellenintézkedést nem tesz, ha a litván kormány a német követeléssel egyetért. Ezzel a kijelentéssel a két nagyhatalom is magáévá tette a litván kormány álláspontját.

A többi hatalmakat is, mint Szovjetoroszországot és Lengyelországot szintén értesitették erről. E két utóbbi nyilatkozatát még várják. Az ülés végén megszövegezték a határozatot, amely éjfél után húsz perccel lett közölve a nyilvánossággal.

A tanácskozások egész reggelig tartottak és reggelre értesitették valamennyi állam diplomáciai képviselőjét is. Már az éjszaka folyamán telefonösszeköttetésbe léptek a memelvidéki litván körökkel. A katonai állások kiürítése az éjszakai órákban megkezdődött.

A litván külügyminiszter ujra Berlinben

Berlin, március 22. Urbsys litván külügyminiszter Berlinbe érkezett. Röviddel a litván külügyminiszternek és kíséretének megérkezése előtt Bertuleit, a memelvidéki direktórium elnöke és a német főkonzul érkezett külön repülőgépen a tempelhofi repülőtérre.

Vigszinház

Ma utoljára
2 sláger 1 műsorban!

Kivándorlók

Don Ameche—Arleen Whelan.
H. Lawrence Tibbet vigjátéka

Mexikói énekes

Holnaptól: „TISZAVIRÁG"
Bolváry Géza
első magyar filmje.

A fasiszta nagytanács határozata a tengely mellett

Rómából jelentik: A fasiszta nagytanács éjszakai üléséhitvallas volt a berlin—római tengely mellett. A nagyfanács este tíz órakor kezdte ülését, amely jóval éjfél utánig tartott. A nagytanács tagjai teljes számban együtt voltak. A nagytanács elfogadta a következő napirendi javaslatot:

—A fasizmus uralomra jutásának évfordulója előestéjén a nagytanács kegyelettel emlékezik meg azokról a spuadristákról (a fasiszta forradalom harcosairól), akik a forradalom előestéjén hősi halált haltak, üdvözli azokat a bajtársakat, akik a nagy ünnepségre most Rómába jönnek, hogy a világ előtt megerősítsék, a fasizmus jelszava ma is az, ami volt és ami marad mindig: »hinni, engedelmeskedni és harcolni!«

A fasiszta nagytanács tagjai a napirendi javaslatot állva hallgatták végig és a felolvasás végeztével szünni nem akaró tetszésnyilvánitással fogadták azt. *Ezután a Duce beszámolt a legutóbbi eseményekről és áttekintést nyujtott a nemzetközi helyzetről.* Mussolini beszéde után Ciano gróf, Balbo tábornagy, De Bono tábornagy, De Wecchi tábornagy, Grandi gróf, Farinacci, Bottai és Starace szólalt fel. A nagytanács ülése a következő határozati javaslat elfogadásával ért véget.

— *A fasiszta nagytanács most, amikor azzal fenyegetnek, hogy a demokráciák a bolsevizmussal szövetkezve, egységfrontot akarnak létesiteni a vezéri államok ellen, egy olyan egységfrontot, amely nem a békét, hanem a háborút szolgálja, kijelenti, hogy a középeurópai események eredete a versaillesi szerződésben van. A fasiszta nagytanács újólag megerősíti, különösen a jelenlegi időpontban feltétlen hozzájárulását a róma—berlini tengelyhez.*

London, márc. 22. (Stefani.) Valamennyi lap kiemelkedő helyen emlékezik még a fasiszta nagytanács közleményéről, amelyből kitünik Olaszország határozott ragaszkodása a Róma—Berlin tengelypolitikához.

Róma, március 22. Csütörtökön, március 23-án ül össze először az újjá szervezett olasz parlament, a **fasiók és korporációk kamarája.** A fasiszta Itália most már teljesen szakított a népképviseleti rendszerrel és a „képviselő" megjelölést is megszünfette, a velejáró „onorevole" (tiszteletreméltó) címmel együtt. Csupán az ülésszak megnyitásának hagyományos szertartását hagyta meg. Az uralkodó díszmenetben vonul a Quirinálból a Monte Citoriora, a parlamentbe. Az ülésteremben a trón körül félkörben állanak az uralkodóház tagjainak székei. **A Duce névszerint szólítja fel a „nemzeti tanácsosokat"**, a kamara tagjait eskütételre és ezután III. Viktor Emánuel király és császár trónbeszéddel nyitja meg az új ülésszakot.

Róma, márc. 23. Az olasz sajtó nagy megelégedéssel veszi tudomásul **a német és olasz ellenes nemzetközi front kialakulása során támadt nehézségeket.** A „Lavoro Fasiszta" vezércikkében a következő nagyjelentőségü kijelentések olvashatók:

„Olaszországnak semmi okasincs arra, hogy Németország megnövekedésével saját érdekeiben érintve érezze magát. Ellenkezőleg az a véleménye, hogy a területi revíziós folyamatnak és hatalmi pozíciók uj elosztásának folytatódnia kell Középeurópán kivül is, nevezetesen az afrikai és az óceáni területeken, vagyis ott, ahol Olaszországnak is közvetlenebb érdekei vannak. A róma—berlini tengely a legalkalmasabb eszköz a nemzetközi igazság politikájának végrehajtására."

Mussolini az utolsó órákban megkisérli a békés rendezést

A római francia katonai attasé rendkivüli megbizatással Párisba utazott.

London, március 22. Diplomáciai és politikai körökben általános feltűnést keltett az a szerdán reggel érkezett jelentés, hogy *Largadelles, a római francia nagykövetség katonai attaséja váratlanul elhagyta az olasz fővárost és rendkívüli megbizatással Párisba utazott.* A katonai attasé állítólag félhivatalosan a Quai d'Orsayval veszi fel az érintkezést.

Londonban Largadelles utazását úgy magyarázzák, hogy Mussolini az utolsó órában még megkisérli, hogy Olaszország északafrikai követeléseit tekintetében békés megállapodásra jusson Franciaországgal. Olaszország nem akarja elszalasztani az utolsó alkalmat sem, hogy még a Duce vasárnapi rádióbeszéde előtt érintkezést keressen az illetékes francia tényezőkkel. Mint ismeretes, a Duce vasárnapi beszédében akarja Olaszország követeléseit nyilvánosságra hozni. Az attasé küldetéséből arra következtetnek, hogy Mussolini esetleg hajlandó lesz Franciaországgal diplomáciai tárgyalásokba bocsátkozni.

Miután *Bonnet* külügyminiszter jelenleg *Lebrun* köztársasági elnök kíséretében Londonban tartózkodik, telefonon azonnal tájékoztatják majd Olaszország álláspontjáról. Kétségtelen, hogy úgy francia, mint angol körökben Largadelles küldetésének nagy jelentőséget tulajdonítanak.

London: Mussolini kerülni fogja az ultimátum küldését

London, márc. 22. **Jólértesült londoni körökben — a Reuter iroda szerint — ugy tudják, hogy Mussolini nemsokára szilárd, de kiegyensulyozott hangon fogja közölni Franciaországgal szemben fennálló igényeit. Valószinünek tartják, hogy a Duce a való tények iránti erős érzésénél fogva kerülni fogja ultimátum küldését Franciaországhoz s nem fogja követeléseit olyan hangnemben közölni, amely előre kizárná a megegyezéses elintézést. Bizonyos francia körök hajlandók erről az ügyről Mussolinival tárgyalni.**

Románia feleslegesen tette, hogy csapatokat vont össze

Róma, márc. 22. A Popolo D'Italia budapesti tudósításában rámutat azoknak a hireknek valótlanságára, amelyek szerint Magyarország akár teljes, akár részleges mozgósitást hajtott végre és hangoztatja, hogy Románia teljesen feleslegesen tette, hogy csapatokat vont össze a ruszinföld határán. Magyarország a ruszinföld elfoglalását néhány megerösitett hadosztállyal hajtotta végre.

Románia és Törökország

Törökország Romániát csak Balkán-állam részéről történt támadás esetén segiti.

Isztanbul, márc. 22. (Német TI.) Hire jár, hogy Ankarában tényleg angol kezdeményezés történt amelynek célja Törökországot oly segélynyujtási egyezményhez való csatlakozásra birni, amely hivatva volna Romániát és más „Németország által megtámadott államokat" védelemben részesiteni.

Megbizható helyről vett értesülés szerint Törökországnak nincs szándékában a Balkán egyezményen tulmenő kötelezettségeket vállalni. Törökországnak Romániával való viszonya is a Balkán egyezmény keretei között mozog. Azegyezmény a tagállamokat abban az esetben kötelezi kölcsönös katonai segélynyujtásra, ha a Balkán határok keretein belül Balkán állom részéről történnék támadás.

Bulgária elutasítja az angol tervet

Szófia, márc. 22. Az angol sajtó nyilvánosságra hozta angol politikai köröknek a délkeleteurópai államoknál feltett kérdését, hogy vajjon készek-e rendszabályokat hozni és ellentállást tanusitani egy újabb német támadással szemben.

Ezzel kapcsolatban Szófiában megállapitják, hogy itt ilyen kérdést nem tettek fel. Itteni politikai körök magatartásából arra lehet következtetni, hogy Anglia ilyen lépése itt nem volna kivánatos és azt kétségtelenül elutasitanák. Ugy vélik, hogy Angliának egyáltalán tartózkodnia kellene ilyen lépéstől, miután nyilvánvalóvá vált, — hogy a felvetett kérdés a kis európai államoknál az angol kormányra nézve kiábrándító eredménnyel jár.

A szovjet feltételeket szab

Belgrád, márc. 22. A Vreme londoni jelentése szerint Szovjetoroszország jegyzéke az Angliával való együttmüködés feltételéül azt követeli, hogy Anglia Japán—Szovjet összetüzés esetén Moszkva segitségére siessen légi flottájával. Anglia azonban ezt addig nem tehetí meg, amig az ausztrálliai erődítési munkálatai be nem fejeződnek

Lengyel, dán és holland álláspont

Varsó, március 22. A kormánypárti *Kurjer Poranny* vezércikkében ismételten rámutat *a lengyel külpolitika függetlenségére*. Az elmult husz eseményei megtanitottak bennünket arra — irja a lap —, különbséget tegyünk az üres frázisok és az igazi erők között. Németország dinamikus fejlődésekor a nyugati hatalmaknak két út között kellett választaniok: vagy idejében megegyeznek Hitler Adolf Németországával, vagy eleve szembeszállnak Németország megujhodásával. A nyugati hatalmak azonban egyik utat sem választották. Lengyelország a genfi együttes biztonság rendszeréből adódó valamennyi nemzetközi biztositékot elvetette és továbbra is *kitart külpolitikája teljes függetlensége mellett.*

Varsó, márc. 22. Irányadó lengyel körök kijelentik, hogy semmit sem tudnak arról a Reuter jelentésről, amely szerint Varsóban állitólag tárgyalások folynak arról a kérdésről, hogy Lengyelország csatlakozzék Németország ellen irányuló nyilatkozathoz vagy Németország ellen irányuló államblokkhoz.

Amsterdam, március 22. A *Nieuwe Rotterdamsche Courat* véleménye szerint *Hollandia semmi esetre sem csatlakozik olyan katonai szövetséghez, mint amelyet most Anglia tervez a szovjet segitségével, valamint a délkeleteurópai államok bevonásával.*

Egy másik lap, a *Handelsblad* arról ir, hogy Anglia ismét be akarja vonni a szovjetet a nyugateurópai politikába. Ez a magatartás azonban — irja a lap — igen súlyos következményeket rejt magában.

Kopenhága, március 22. A dán miniszterelnök választókerületében tartott beszédében határozottan kijelentette, hogy *Dánia esetleges európai összeütközés esetén szigorúan megőrzi semlegességét.* Majd igy folytatta:

— Mi mindig teljes lojalitással bántunk német kisebbségünkkel. A dán országgyülés éppen a közelmultban fogadta el a német kisebbség jogait kiterjesztő törvényjavaslatot a német kisebbségi képviselők teljes megelégedésére.

London, március 22. *Chamberlain* miniszterelnök és lord *Halifax* külügyminiszter másfél óra hosszat tanácskozott az alsóház miniszterelnöki szobájában *Bonnet* francia külügyminiszterrel.

A Press Assotiation hozzáteszi, hogy *a francia kormány a legteljesebb mértékben támogatja Anglia álláspontját a javasolt nyilatkozat tekintetében.*

London, márc. 22. A kormány szokásos heti minisztertanácsán ismét a középeurópai helyzettel foglalkozott. A kormánynak már rendelkezésére álltak a dominiumok, valamint egyes európai hatalmak válaszai, amelyekben véleményüket nyilvánitják a „támadások elleni közös magatartás" ügyében tett angol javaslatra.

A Press Assotiation megerösiti, hogy az angol kormány felszólitotta a francia, szovjetorosz és lengyel kormányt, hogy vizsiálja meg ezt a javaslatot. A kormány továbbá azt inditványozta, hogy a hatalmak azonnal üljenek össze tanácskozásra, ha azt hiszik, hogy „bármilyen további támadási akciók fenyegetnének." A kormány azon a véleményen van, hogy más hatalmak is — különösen Délkelet-Európában — esetleg csatlakoznának ehhez a nyilatkozathoz.

London, március 22. (MTI.) Németország és Olaszország közölte Plymouth lorddal, mint a spanyolországi benemavatkozási bizottság elnökével, hogy nem hajlandó többé a benemavatkozási tanács költségeihez hozzájárulni. A tanács titkársága intézkedett a tanács egész szervezetének feloszlatásáról. Az egyezmények azonban továbbra is hatályban maradnak és a benemavatkozási bizottság továbbra is fennáll.

A Memel és román kérdés az angol alsóházban

„A német küldöttség visszatért Bukarestből. — Az angol kormány szem előtt tartja a memeli kérdést."

London, március 22. (MTI.) Az angol alsóházban Sir Samuel Hoare belügyminiszter több képviselő kérdésére a miniszterelnök nevében felelve kijelentette, hogy *egyidő óta tárgyalások folytak a német és román kormány között gazdasági ügyekről.* A román kormány hivatalosan cáfolta azt a hirt, mintha ezeknek a tárgyalásoknak során ultimátumot kapott volna Németországtól. *A jelenlegi helyzet bizonytalansága azonban óvintézkedésekre kényszeriti a román kormányt.*

Sir Samuel Hoare a hozzá intézett pótkérdésekre kijelentette, hogy a német küldöttség már visszatért Bukarestből.

Attlee őrnagy, munkáspárti vezér napirenden kivüli kérdésére *Sir Samuel Hoare* a miniszterelnök nevében ezt jelentette ki:

— *A középeurópai helyzetről nincs újabb mondanivalóm. Mellt illetőleg úgy tudom, hogy a litván külügyminiszter berlini látogatása során azt a követelést kapta a német kormánytól, hogy engedjék át haladéktalanul a memeli területet, mert ellenállás esetén, vagy hogyha máshonnan kérne segitséget, az ügyet nem diplomáciai, hanem katonai uton fogja a német birodalom elintézni. Erre az ultimátumszerü követelésre a litván kormánynak négy napon belül kellett felelni. Biztositották Litvániát, hogy elfogadás esetén több követelést nem támasztanak ellene.*

A pótkérdésekre kijelentette, hogy a miniszterelnök teljesen tudatában van a helyzet súlyosságának és sürgősségének és szem előtt tartja az 1924. évi memeli egyezményt, melyet Anglia is aláirt.

Gafencu nyilatkozata

Isztanbul, márc. 22. A Clumhurjet isztanbuli lap kiadója, Yunus Nadi képviselő beszélgetést folytatot Gafencu román külügyminiszterrel. A beszélgetés tegnap folyt le távbeszélő utján a román külügyminiszter és a török képviselő között. Gafencu külügyminiszter nyilatkozatában csodálkozásának adot kifejezést a Romániához intézett állitólagos német ultimátum hirével kapcsolatban és ujból kijelentette, hogy semmiféle ilyen ultimátum elküldése nem történt meg. A londoni román követet ebben az ügyben Bukarestbe hivták jelentéstételre. A külügyminiszter szerint a német-román gazdasági tárgyalások minden tekintetben a rendes kerékvágásban haladnak és a tárgyalások lefolyása nem nyujthat semmiféle alkalmat a világsajtó egy részében megjelent ismert közleményeknek.

A mostani helyzettel kapcsolatban kijelentette Gafencu külügyminiszter, hogy nem tanácsos tulságosan megrémülni és a hidegvért elveszitení. A Balkán szövetség tanácsának esetleges rendkivüli ülésezése a külügyminiszter szerint nem sürgös, mert jelenleg nincsenek olyan aggodalmak, melyek a rendkivüli ülésezést megokolnák. Mindenesetre nem hihető, hogy Németország uj vállalkozásokba bocsátkoznék.

Gafencu végül kijelentette, hogy valószinüleg május közepén látogat el Törökországba.

—o—

Danzig, március 22. A szenátus Danzig szabadváros hivatalos lapjában rendeletet tett közzé, amelynek értelmében a képviselőház mandátumát újabb négy évre meghosszabbitják. A mostani képviselőház összetétele megfelel Danzig szabadváros lakossága hangulatának. Az uj választások csak az állam anyagi megterhelését jelentenék. Ezért a szenátus elhatározta, hogy eltekint az uj választásoktól. A danzigi képviselőháznak 72 képviselőtagja van, akik közül 70 német nemzeti szocialista pártállásu, mig kettőt a lengyel listán választottak meg.

—o—

Az Apollóban

MÁTÓL: **WALLACE BEERY**
rendkivül izgalmas filmdrámája

Hét tenger kikötője

M. Pagnol: **Fanny** c. müve.
Női főszereplő:
MAUREEN O'SULLIVAN.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Hiradó!

Hungária filmszinház

TELEFON: 24—71. sz.
MA ELŐSZÖR a melódia fejedelmének, **STRAUSS JÁNOSNAK** csodálatos pazarsággal megelevenitett élete:

A nagy keringő

Cimszereplő: **Fernad Gravet.**
Partnerek: **Luise Rainer** és **Miliza Korjus.**
Előadások: 5, 7, 9-kor! Hiradó!

Hitler 25 évre kezességet nyujt a szlovák határoknak

Szlovákia megkapja a cseh nemzeti bank aranykészletének 20 %-át.

Róma, március 22 Tiso szlovák miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette a Stefani iroda pozsonyi munkatársa előtt:

— Hitler kancellár Berlinben és Bécsben egyaránt kijelentette, hogy semmiféle területi követelése nincs Szlovákiával szemben. A szlovákok szlovákok maradnatnak, ők az urak saját országukban és azt saját nemzeti, kulturális és gazdasági érdekeik szerint fejleszthetik tovább. Ha a vezér kezességet vállalt, biztos vagyok benne, hogy határaink felett tartja védelmező kezét, ami egy kis ország szempontjából sokat jelent. Szlovákia határai tehát sértetlenek maradnak.

— Kijelentette továbbá, hogy a szlovák államnak legfőbb vágya békében élni minden szomszédjával. Hangoztatta, hogy a Németország és Szlovákia közti szerződés két állam között szabadon megkötött szerződés. **Rámutatott arra, hogy Szlovákia helyzete egészen más, mint Csehországé és Morvaországé.** A csehek még ma is azt szeretnék, hogy osztozzunk sorsukban.

Mach propagandaelőadók a következőket mondotta a Stefani iroda tudósítójának:

— Népünk nagy örömmel fogadta a szlovák függetlenség kimondását. Kikerülhetetlen volt, hogy bizonyos nyugtalanságot okozott, amikor megtudták, hogy Szlovákia **egyes kerületeit német csapatok szállták meg. Azonban határozott biztositékaink vannak Berlin részéről, hogy teljesen ideiglenes intézkedésről van szó és minelyt a cseh csapatok elhagyják az országot, a német csapatok kivonulnak az országból.**

Mach közölte a tudósítóval, hogy a Berlinben folyó tárgyalások olyan megegyezést fognak létrehozni, amely szilárd alapokra helyezi Németország és Szlovákia jövőbeni viszonyát. **Ezenkívül politikai megegyezés is tárgyalás alatt van, amely 25 éves kezességet nyujt a szlovák határoknak. Elismerik a szlovák állam teljes szuverénitását, saját hadserege és külképviselete és a független államot megillető minden joga megiesz. — Szlovákia megkapja a volt cseh-szlovák nemzeti bank arany és devizakészletének 20 százalékát és Szlovákiát illeti meg a szlovák területen állomásozott cseh csapatok teljes hadifelszerelése, valamint a hadiélkimények is. A megegyezés célja a vámközösség elvi lehetőségére.**

Mach rámutatott azokra az ősi ősi kapcsolatokra, amelyek **Szlovákiát Rómához fűzik** és azt mondotta, hogy a szlovák kormányrendszer **hasonló lesz a fasiszta államformához.**

Róma, március 22. A Giornale D'Italia pozsonyi különtudósítója a következőket jelenti:

Nincs tévesebb lellegás, mint az, amelyszerint Németország Szlovákiát épp ugy bekebelezte, mint Cseh- és Morvaországot. **A szlovák és német rendőrség valósággal irtó hadjáratot inditott azok ellen a térképek ellen, amelyek Szlovákiát mint a német birodalom részét ábrázolják.** A rendőrségnek ez a fellépése jelentőségteljesebb minden kommentárnál és világosan mutatja azt, amit a világ még nem akar tudomásul venni: **Szlovákia független állam, amelynek biztonságát esetleges külső támadás ellen a német hadsereg biztositja.** Hogy a **biztositék számára milyen jogi formulát fognak találni, azt még nem** lehet világosan tudni. Pozsonyban nevetnek azokon az egyes külföldi sajtóirodák által terjesztett hireken, amelyek leirják, hogy német csapatok hogyan vonultak be a városba. Az egészből egy szó sem igaz. **Kedden delután meg azok a német tisztek is elutaztak, akik a német és szlovák kormány között mint összekötők működtek.** Pozsonyb amegérkezett Prchala tábornok is s a szlovák hatóságok rendelkezésére bocsátotta magát. Pozsonyban az élet teljesen nyugodt és a szlovákok örömmel látták hozzá, hogy kiépitsék uj állami szervezetüket.

A „Slovak" c. lap Tiso miniszterelnökkel folytatott beszélgetést közöl. Tiso többek között a következő kijelentést tette:

— Hitler birodalmi kancellár biztositott róla, hogy garantálja a szlovák határok teljes függetlenségét. Meg vagyok győződve, hogy szavát meg is tartja. A történelem kereke forog, rövidesen bizonyára ismét jelentős események tanui lehetünk Európában. Szlovákiát azonban már nem fenyegeti semmi veszély.

Pozsony, márc. 22 Tiso szlovák miniszterelnök ma délben Bécsbe utazott, ahol találkozott a berlini tárgyalásokról repülőgépen visszaérkezett Tuka miniszterelnökhelyettessel és Durcsánszki külügyminiszterrel. A szlovák kormányférfiak rövid tanácskozás után visszautaztak Pozsonyba. A Slovak a berlini találkozás eredményéről azt irja, hogy **azt jónak lehet mondani, mert a szlovákok kenyere, munkája és a szlovák határok biztositva vannak.**

Teleki: Amit elértünk, magunk vittük véghez

Budapest, márc. 22. A MOVE csütörtökön este a Felvidék magyarlakta területei visszaszerzésének ünneplésére serlegvacsorát rendezett, amelyen megjelent és felszólalt gróf **Teleki Pál** miniszterelnök és **Jaross Andor** miniszter.

A **miniszterelnök** beszédében hangoztatta, hogy az elmult napokban, amikor közelről figyelte az eseményeket, két dologra volt büszke lelkében: **az egyik az, hogy amit elértünk, magunk vittük véghez, a másik az, hogy fiatal magyar legényekkel csináltuk, akikre hat héttel ezelőtt adták rá a katonaruhát.** Amely országnak ilyen fiai vannak, nyugodtan nézhet a jövő elé.

Képviselőházi bemutatkozó beszédemben mondottam, hogy **a kardot hüvelyében tartjuk, de élesre fenve. Amikor kellett, kihuztuk és vágtunk vele. Nyugodtan megyünk a magunk utján és bizunk önmagunkban, erőnkben és nem fogunk benne csalatkozni sem mi, sem más barátaink és ellenségeink sem.** Uj Magyarországot kell kialakitanunk a dolgok természetes rendje szerint. A rutének hazatérésével feladatunk, hogy megadjuk nekik helyüket **ebben az országban a szentistváni gondolat jegyében és a mai fejlodes jegyében is.** Az ország fejlesztését nem a 19. század imperialisztikus demokráciájának folytatásával, hanem **a kilencszáz éves igaz magyar vendégszerető alkotmányosság tradiciójával kell folytatni. A magunk ősi felfogása szerint kell berendeznünk ezt az országot, nem idegen mintákra, hanem magyar szellemben.** Ezen az uton jutunk el a további évszázadok felé.

Végül hangsulyozta a társadalmi munka nagy fontosságát, rámutatva arra, hogy a MOVE az egész országban ilyen szellemben tölti be hivatását.

Jaross Andor miniszter felszólalásában hangoztatta, hogy a felvidéki magyarságot is ugyanaz a szellem hatotta át, mint a csonka országban a MOVE-t. A felvidéki magyarság lelkisége nem különálló lelkiség és nem kiván mást, mint azoknak a lelki, erkölcsi értékeknek konzerválását, amelyekre valamennyiünknek szüksége van. Hangoztatta, hogy az ellenforradalomnak Szegedről elindított szelleme még nem fejezte be a maga hivatását és azt diesőséggel be kell fejezni.

Lebrun elnök Londonban

London, március 22. *Lebrun* köztársasági elnök és felesége, valamint kísérete a királyi fölovászmester kíséretében hagyta el a Buckingham-palotát és a Guildhallba ment, ahol a lordmajor által tiszteletükre adott díszebéden vett részt. Tízezerfőnyi tömeg helyezkedett azon az útvonalon, ahol a francia vendégek végigvonultak. Mindenütt lelkes éljenzés fogadta őket.

Lebrun elnök szerdán délelőtt fogadta a londoni diplomáciai testület vezetőit. Magyarországot a fogadáson *Bareza György* magyar követ képviselte.

A délután folyamán Lebrun elnök és neje London megye tanácsa által rendezett teadélutánon vett részt. *Lebrun* elnök a hozáintézett üdvözlő beszédekre többek között ezt felelte:

— *Anglia és Franciaország egyforma szenvedélyes odaadással ragaszkodik a szabadsághoz és a demokrata intézményekhez.*

Szerdán este *Lebrun* elnök és neje díszlakomát adott a francia nagykövetség palotájában az angol uralkodópár tiszteletére. Majd az operaházi díszelőadáson vett részt

—o—

Teleki és Ribbentrop táviratváltása

Gróf Teleki Pál miniszterelnök Kárpátalja visszacsatolása alkalmából a következő táviratot küldte **Ribbentrop Joachim** németbirodalmi külügyminiszternek:

„Abban a pillanatban, midőn egy ezeréves területrész tér vissza Magyarországhoz, őszinte köszönetemet óhajtom Nagyméltóságodnak kifejezni Magyarországgal szemben mindenkor tanúsitott megértéséért s egy húsz év előtt ellenünk elkövetett igazságtalanság jóvátételénél történt ismételt közreműködéséért. Ugyanakkor erős meggyőződésemnek akarok kifejezést adni, hogy ez az esemény egy további fontos lépést fog jelenteni Közép-Európa népei békés együttélésének érdekében".

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter a következő táviratban válaszolt gróf **Teleki Pál** miniszterelnök táviratára:

„Kérem Nagyméltóságodat, hogy egy történelmi területrésznek a magyar királysághoz való visszatérése alkalmával hozzám intézett szívélyes megemlékezéséért őszinte köszönetemet és szerencsekivánataimat fogadni szíveskedjék. Magam is meg vagyok róla győződve, hogy egy, a magyar királyságot ért igazságtalanságnak felelősségteljes elhatározással véghez vitt eme jóvátétele hozzá fog járulni a tartós békéhez Közép-Európa területén".

Hácha erély s cáfolata

Prága március 22. Német Tl. Hacha államelnök az ujságíróknak tett nyilatkozatában berlini látogatásáról külföldön terjesztett híresztelésekkel kapcsolatban a legnagyobb felháborodással utasítja vissza bizonyos lapok tudósításait, hogy Hachát fenyegetésekkel birták rá a megállapodás aláírására, mely Hacha megérkezése pillanatában aláírásra készen állott volna.

Városok Szövetségének ülése

Budapest, március 22. A Magyar Városok Országos Szövetsége, **Szendy Károly** polgármester, majd **Pálffy József** Szeged város polgármesterének elnökletével választmányi ülést tartott. **Szendy Károly** polgármester örömmel emlékezett meg a Kárpátalja visszacsatolásáról, majd inditványára a választmány elhatározta, hogy a közös lengyel—magyar határ megvalósulása alkalmából átiratban üdvözli a Lengyel Városok Országos Szövetségét.

Ezután a választmány a napirend tárgyalására tért át. **Lukács Ödön** ügyvezető alelnök beszámolt a társulatiadó törvénytervezetről, majd ismertette az 1940-ben Budapesten összeülő nemzetközi városkongresszus előkészítő munkálatait.

Pálffy József hangsúlyozta, hogy a nemzetközi városkongresszus átütő erejü sikere érdekében mindent el kell követnie a szövetségnek. Lelkes szavakkal bejelentette, hogy Kassa belépett a Városok Országos Szövetségének tagjai sorába, majd megemlitette, hogy a Szövetség Kassán rendkivüli közgyülést tart. Az előkészítő munkálatok már folynak.

LEGUJABB

***Miskolc,* március 22.** A MÁV miskolci üzletvezetőségétől kapott értesülés szerint Hernádcsányban szerda estére a pályát teljesen rendbehozták. A forgalmat most már átszállás nélkül bonyolítják le s a vonatok menetrendszerüen közlekednek Kassa és Miskolc irányában.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a nap folyamán nem volt csapadék. **A hőmérséklet általában 7—9 fokig emelkedett, este 3—5 fokot mértek. Egyébként az időjárás délkeleten és keleten borús, az ország egyéb részein változóan felhős volt, de az északi szél helyenként még viharos erősségü maradt.**

Jóslás: **Mérsékelt északi, majd a nyugati megyékben délnyugati szél, változó felhőzet. Helyenként, de inkább csak az ország keleti és nyugati részein eső, a hegyeken hó. Az éjszakai fagy gyengül. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.**

—o—

A 13-ik szakaszig letárgyalta a képviselőház a zsidójavaslatot

Változás nélkül fogadták el a kamarai szakaszt. — A zsidó OTI orvosok elbocsájtására terjesztettek elő indítványt.

Budapest, március 22. A képviselőház tegnap folytatta a zsidójavaslat részletes vitáját. Az ötödik szakasznál *Kertész Miklós* és *Dulin Jenő* felszólalása után *Alföldi Béla* módosítási indítványt nyujtott be, hogy a szakasz hatáskörét, amely a köztisztviselőkre vonatkozik, *terjesszék ki a társadalmi és betegsegélyző intézeteknél alkalmazott szerződéses orvosokra is, vagyis az OTI-nál és MABI-nál levő zsidó vallású szerződéses orvosok szolgálata egyévi felmondással bármikor megszüntethető legyen.*

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter rövid felszólalásában kijelentette, hogy nincs kifogása a szakasz kiterjesztése ellen, majd

Makkai János előadó indítványozta, hogy a szakaszt a Ház abban a formában fogadja el, ahogy azt Alföldi Béla indítványozta.

Darányi Kálmán elnök szavazásra tette fel a kérdést. A baloldalról ekkor többen közbekiáltottak: Küldjék vissza a szakaszt a bizottsághoz!

Tekintettel arra, hogy a házszabályok értelmében, ha egyetlen képviselő is kéri, hogy a szakaszt újabb módosítás esetén ismét a bizottság tárgyalja, *Darányi Kálmán* elnök bejelentette, hogy *a zsidójavaslat ötödik szakaszát a Ház visszaküldi a bizottsághoz, hogy az tárgyalja le az új módosítási indítványt.*

A 6. szakasznál, amely arról intézkedik, hogy zsidó sem közjegyző, sem helyettes, sem hites tolmács, vagy szabadalmi ügyvivő nem lehet, *Rupert Rezső* és gróf *Apponyi György* szólaltak fel. Mindketten kifogásolták a szakasz intézkedéseit, mert annak gyakorlati eredménye nemigen van. A szakaszt változatlanul elfogadták.

Ezután a javaslat 7. szakaszát tárgyalták, amely szerint **az egyetemeken és főiskolákon az összes hallgatók számának csak hat százaléka lehet zsidó vallású.** Vázsonyi János, Fábián Béla, Kéthly Anna és Malasits Géza bírálták a szakaszt, majd Tasnády Nagy András igazságügyminiszter válasza után ezt a szakaszt is **változatlanul elfogadták.** Ugyancsak elfogadták a 8. szakaszt, mely szerint a társadalombiztositó intézetek **önkormányzati választásánál csak olyan lajstromot lehet ajánlani, melyen legfeljebb hat százalék zsidó jelölt van.** Elfogadták a kamarákról szóló 9. szakaszt. A 10. szakasz arról intézkedik, hogy zsidó munkatársakat csak a törvényben megállapitott százalékban lehet alkalmazni időszaki lapoknál. Apponyi György megemlékezett a sajtó érdemeiről és kifogásolta a szakaszt abban a vonatkozásban, hogy lehet zsidó akármilyen tehetséges, de felelős szerkesztő, de még politikai rovatvezető sem lehet belőle. Hasonló értelemben szólalt fel Rassay Károly, ki a frontharcos ujságirók kivételezését kivánta.

Tasnádi Nagy András válaszában visszautasította azt az állitást, mintha nálunk nem lenne sajtószabadság. Az igazat mindig meg szabad irni — mondotta.

A Ház többsége a szakaszt változatlanul elfogadta.

Ezután áttértek a 12. szakasz tárgyalására, amely az állami egyedáruság kérdéseivel kapcsolatban rendelkezik. *Vázsonyi J.* a jogegyenlőség sérelmét látja a szakaszban. *Rupert Rezső* tiltakozott a szakasz beiktatása ellen. *Nagy Emil* azt vitatta, hogy a gyógyszertári jogot a zsidó gyógyszerészek nagyrésze vásárolta, nem lehet tőlük elvenni. *Payr Hugó* szerint a zsidójavaslat nem használ az ország keresztény lakosságának.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter rámutatott arra, hogy a zsidóságnak igen nagyrésze van abban, hogy a kérdés ennyire kiéleződött és a javaslat a Ház elé került. A baloldali képviselők most meglátták az egyenlőséget a zsidók javára, de gondoljanak arra az egyenlőtlenségre is, amely eddig a zsidók javára állott fenn annyira, hogy szinte monopolizálták a jogositványokat.

A Ház a szakaszt eredeti szövegezésben elfogadta.

A 13. szakasznál a vitát megszakították, csütörtökön folytatják.

Interpellációk

Ezután az interpellációkra tértek át.

Takács Ferenc a mezőgazdasági munkások öregségi biztosításáról interpellált és kérte a járadéktörzs felemelését, a biztosításnak az özvegyekre való kiterjesztését és a betegségi biztosítás bevezetését.

Gróf *Teleki Mihály* földmüvelésügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy széles népréteg szociális helyzetének javításáról van szó, amelynek sorsát maga is szivén viseli. A járadéktörzs az 1938. évi törvény szerint évente 60 pengő, de azok is megkapják, akik nem teljesitettek befizetést.

A járadéktörzs a befizetések arányában emelkedik. Felemelését most nem tudja megigérni, mert egyelőre nem lehet a helyzetet áttekinteni. Érzi annak szükségét, hogy az özvegyekre is kiterjesszék a biztosítást és erre vonatkozólag már is megkezdődtek a munkálatok. (Helyeslés). A betegségi biztosítást egyelőre nem lehet megvalósitani, intézkedett azonban a balesetbiztosítás kiterjesztéséről és a halálesetre szóló segély felemeléséről.

Több helyi jellegü interpelláció hangzott még el. Az ülés este 7 órakor véget ért.

Az uj szakasz

A Ház egyesitett bizottsága csütörtökön ülést tartott, melyen letárgyalta az új 5. szakaszt és azt a következő szövegezésben fogadta el.

Tisztviselőként, vagy egyéb alkalmazottként zsidó nem léphet az állam törvényhatóság, község, úgyszintén bármely más testület, közintézet, vagy közüzem szolgálatába. Ez a rendelkezés a társadalombiztositó intézetek szerződött és ideiglenesen megbizott orvosaira is irányadó. A biztositó intézet elnöke az intézet zsidó szerződött orvosainak szerződéses jogviszonyát egyévi felmondással megszüntetheti.

A Memel vidék története és kiterjedése

Közel 150 ezer lakosa van a területnek, akik közül kétharmadrész német.

A Memel-vidék a régi német birodalomnak Kelet-Poroszországban fekvő része, amely a balti államok határán terül el Memel város körül a hasonnevü (oroszul Nyemen) és a Rusz folyóktól északra a Balti-tenger mentén a régi Kurland és Livland határáig. Ez a terület a német birodalomhoz a német lovagrend révén került, amelynek tagjai 1252-ben alapitották a memeli várat, hogy biztositó pont legyen a pogány kurok és salauk által gyéren lakott területen a rend poroszországi és kurland-livlandi területei között. A rend és a balti államok között folytatott harcok eredménye gyanánt 1422-ben a Melnó-tó mellett kötött békében alakult ki az a határ, amely *egészen a világháborúig megmaradt. A Memel-vidék tehát sohasem tartozott sem Litvániához, sem Lengyelországhoz.* Maguk a litvánok csak a 15. század folyamán kezdtek erre a területre bevándorolni.

A versaillesi béke 99. szakasza szerint a német birodalomnak le kellett mondani erről a területről, annak ellenére, hogy a lakosságnak több mint 75 százaléka tiltakozott az elcsatolás ellen. 1920 elején egy francia tábornok és egy francia főbiztos vették át a kormányzást és ideiglenes államformát léptettek életbe bizonyos mértékü önkormányzat alapján. 1923 januárjában a Ruhr-vidéknek a franciák általi megszállásával egyidejüleg Litvániából lövészcsapatok nyomultak be a Memel területre, mire a francia megszálló csapatok ellenállás nélkül elhagyták az országot. Erre a párisi nagyköveti tanács februárban elismerte Litvániának a Memel-vidékre való felségjogát, majd 1924 márciusában létrejött a népszövetségi tanácskozások alapján az úgynevezett Memel-egyezmény és Memel-szabályzat, amely a területnek meglehetősen kiterjedt autonómiát adott. *A lakosság német része sohasem nyugodott bele a litván fennhatóságba és többizben fordult panasszal nemcsak a Népszövetséghez, hanem a hágai döntőbirósághoz is,* különösen azért, mert litván részről többizben ostromállapotot rendeltek el és a túlnyomó többségben levő német lakosságot háttérbe szorították. A legújabb németországi események folyamán a memeli németek egyre jobban szervezkedtek, *magukhoz ragadták a politikai vezetést és igy készitették elő a Németországgal való egyesülés útját.*

A Memel-vidék területe 4217 négyzetkilométer, ehhez járul még 443 kilométer a tenger apró szigetein és az apály alatt szabadon levő területeken, amelyeknek bizonyos gazdasági jelentőségük is van. Ez az úgynevezett Kur-apályterület. Lakosságának az 1930. év népszámlálása szerint 146.914 volt, akik közül kétharmad rész német. Vallásilag túlnyomórészben evangélikus (130 ezer), a kisebb rész katolikus, akik egyházilag a memeli nullius praelatura alá tartoznak. Maga a főváros, Memel 37 ezer lakost számlál. A vasútvonalak hossza 110 kilométer. A lakosság 70 százaléka mezőgazdasággal foglalkozik. A területnek közel fele mezőgazdasági művelés alatt van, 12 százalékot tesznek ki a rétek és közel 15 százalékot az erdők. A többi művelhetetlen terület. A Memel-vidék az 1924 május 8-án létrejött megállapodás értelmében autonóm terület volt, de Litvánia fennhatósága alatt állott. A Memel-vidéken általános katonakötelezettség van és hadserege 1350 tisztből és 16.500 közlegényből áll.

Sürgős a horvát kérdés megoldása

London, március 22. A Daily Telegraph zágrábi tudósitója hosszu beszélgetést folytatott dr Macsekkel, a horvátok vezérével, aki azt mondotta, hogy a horvátok **hajlandók arra, hogy delegátusokat küldjenek Belgrádba, akik ott a kormánnyal részletesen megbeszéljék, hogy milyen alapon lenne megoldható a horvat önkormányzat.** Macsek hangsuiyozta, hogy a legutóbbi középeurópai események **sürgössé teszik a horvát kérdés megoldását.** Macsek bizonyosra veszi, hogy **a horvátok követelésének jogosságát nemcsak a szerbek fogják elismerni, hanem a nyugati hatalmak is.**

Berlin, márc. 22. Dr Ley, a nemzeti szocialista munkáspárt szervezési főnöke, Hitler megbizásából csütörtökön Rómába utazott, hogy résztvegyen a fasizmus 20 éves fennállása alkalmából rendezendő nagy ünnepségeken.

— **Ha nincs étvágya,** úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorra félpohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhet. Kérdezze meg orvosát.

Miaja tábornok átadja Madridot

Párizs, március 22. Minden jel arra mutat, hogy a még köztársasági kézen levő spanyol területek vérontás nélkül kerülnek majd a nemzetiek kezére. A Madridból ideérkezett jelentések azt mutatják, hogy a Miaja tábornok vezetése alatt álló nemzeti védelmi tanács legfőbb feladatának azt tekinti, hogy a további vérontást elkerülje. Annak ellenére, hogy a nemzetiek nagy offenzivájára minden előkészület meg történt, bizonyosra veszik, hogy a támadásra nem is kerül majd sor, mert közben a nemzeti védelmi tanács minden harc nélkül átadja a köztársasági csapatok által megszállás alatt tartott területeket a nemzetieknek.

Prchala fel:ajánlkozik a szovjetnek?

Bukarest, március 22. *Prchala* tábornok, aki az utolsó cseh kormány megbízásából a kárpátaljai cseh csapatok főparancsnoka volt, hír szerint azzal a gondolattal foglalkozik, hogy felajánlja szolgálatait a szovjetnek. A cseh tábornok nem áll egyedül: a szétbomlott ország volt tisztjei közül sok magasabbrangú tiszt ugyanezt határozta el s többen, így elsősorban Farsky ezredes, a moszkvai volt cseh követség katonai attaséja már meg is valósították tervüket s a szovjet vöröshadseregének szolgálatába léptek.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Czirják József napszámos Mikepércs leány Margit. Jászai Kálmán hentessegéd Malomköz 4. fiu Kálmán. Kiss János npsz. Bellegelo 355. fiu Gábor Ferenc. Pocsai Pál napszámos Vasmegyer, fiu Pál. Szilágyi István majoros, Kádár dülő 70. leány Margit. Huczleip József npsz. Tegez. 53. leány Margit. Dr. Mándy István m. kir. tiszti orvos Kunhegyes leány Ildikó. Szabó József cipész Budai É. u. 57. fiu József.

Házasságok: Sárkány János asztalos segéd, Bercsényi u. 55.—Jaczkó Ilona Turi A. u. 10. Rácz József napszámos —Kerékgyártó Zsuzsánna Pósa u. 20. Deli József földm. napsz. Bellegelő 435.—Balla Róza Boldogfalva u. 12. Tóth István kőművessegéd—Hegedüs Zsuzsánna K. Tóth u. 2. Hank Olivér Károly mezőgazd. kamarai főtitkár Ferenc József ut 59.—Dr. Czukrász Ida egyetemi tanársegéd, Egyetem. Cégény Sándor npsz. Macs 57.—Ványi Margit, Honvéd u. 83. Major József állványozó Kondor u. 31.—Dorka Mária Sámsoni ut 26. Jakab István fm. npsz. Teleki u. 46.—Horváth Eszter Teleki u. 22.

Halálozások: Mezei Aranka ref. 13 éves, Késese u. 19. Kovács Sándor ny. rendőr h. felügyelő, ref. 55 éves., Eötvös u. 86. — Erdős András favágó ref. 54 éves, Csap u. 15. Molnár István timársegéd, ref. 31 éves, Pozsonyi ut 9-a. Csernátony Jenő ny. várm. főtanácsos, r. k. 76 éves, Rakovszky u 47. Jakab József ácsmester r. kat. 31 éves, Kassai ut 46. Nézö István szegényházi ápolt, ref. 81 éves, Kishegyesi ut 40. Bátori Istvánné Genesi Irén ref. 43 éves, Irén u. 52. Nácsa Piroska ref. csecsemő, Gyermekmenhely.

Olcsó lakásra nincs gondja, Ha megszáll a METROPOLE-ba!

Pesten, VII. Rákóczi út 58.

Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től.

Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÜCZÖGŐ.

8 hónapi fogházra ítélték Rosenfeld Endrét 17 ezer pengő elsikkasztásáért

Tegnap ítélkezett a budapesti törvényszék Rosenfeld Endre ismeretes ügyében. Rosenfeld a Debreceni Áruforgalmi Rt. igazgatója volt s a vádirat szerint *vitéz Imre Lajos földbirtokostól, mint a Futura bizományosától átvett 27.000 pengőt gabonavásárlás céljára. Rosenfeld azonban a gabonát csak részben szállította le, míg 17.000 pengőt jogtalanul megtartott magának.*

Rosenfeld a vádirat felolvasása után előadta, hogy nem érzi magát bűnösnek. Amikor a bíró elébe tárta, hogy a rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt beismerő vallomást tett, azt válaszolta, hogy ezt azért tette, mert vitéz Imre Lajos a rendőrségen olyan kötelező ígéretet tett neki, hogyha beismeri a bűncselekményt, akkor visszavonja feljelentését.

Dr Vajda Sándor védő ezután beesatolta a vádlott és a sértett között létrejött megállapodásokat, kötleveleket, folyószámlakivonatokat, amelyekkel bizonyítani kívánta, hogy védence a pénzt nem gabonavásárlás céljából kapta, hanem nagy határidőüzleteket kötött vele és ennek biztosítására szolgáltak a lefizetések.

Vitéz *Imre Lajos* a tárgyalás során vádolta Rosenfeldet azzal is, hogy *hamis nevet használt és magát Rácz Endrének adta ki* és ilyen értelmű pénzügyigazgatósági és pénzügyminiszteri bevásárlói engedéllyel igazolta magát.

A védő a kijelentés elhangzása után arra kérte a bíróságot, hogy a vádlott iratait hozassák fel a fogházból.

A bíróság eleget tett a védő kívánságának, a letétiratokból kiderült, hogy a sértett volt az, aki önszántából titulálta Rosenfeld Endrét Rácz Endrének; így akarta elkerülni, hogy a Futura Rt. a Rosenfeld Endrével kötött ügyleteit jóváhagyja.

Előkerült két ajánlott levél, amelyeket a bíró ismertetett és amelyekből kitűnt az, hogy maga a vádlott kérte a földbirtokost, hogy őt ne nevezze Rácz Endrének, mert ez a név őt meg nem illeti.

A vádbeli cselekményre vonatkozólag a sértett cáfolta Rosenfeld védekezését. Elmondotta, hogy kifejezetten gabonavásárlás céljából adott át különböző összegeket a vádlottnak.

Lontay Ervin királyi ügyész vádbeszédében súlyos büntetést kért, tekintettel arra, hogy a vádlott már többízben büntetve volt. Kiemelte azt, hogy Rosenfeld a bűncselekményt nem nyomorában követte el, hanem hogy fedezze fényűző életmódját.

Dr *Vajda Sándor* védő felmentést kért. Szerinte elszámolási differenciáról van szó, a vádlott bűncselekményt nem követett el.

A törvényszék a vádhatóság képviselőjének érvelését tette magáévá és *nyolchónapi börtönre ítélte a volt a részvénytársasági igazgatót.* A felek megnyugodtak az ítéletben, így az nyomban jogerőre emelkedett.

Hirdelmény a kalonai szolgálatra bevonultak családi segélyezéséről

A katonai szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak családi segélyezésével kapcsolatban, az idevonatkozó miniszteri rendeletek alapján következőket hozom tudomására a város érdekelt lakosságának:

Rendkívüli családi segélyben kell részesíteni mindazoknak a legénységi állományú egyéneknek családtagjait (hozzátartozóit), akik bármily címen katonai szolgálatra bevonultak, vagy honvédelmi munkára igénybe vétettek.

A bevonultak családi segélyben részesíthető családtagjai (hozzátartozói) a következők:

a) felesége, ha legalább egy gyermeke van, vagy ha bár gyermektelen, de munka- és keresetképtelen, vagy keresőképes ugyan, de a helyi viszonyok miatt munkához jutni nem képes;

b) 16 éven aluli gyermeke akkor is, ha házasságon kívül született;

c) 16 éven aluli mostohagyermeke;

d) örökbefogadott 16 éven aluli gyermeke;

e) a bevonultnak saját háztartásában eltartott 16 éven aluli nevelt gyermeke;

f) atyja, anyja, mostohaanyja, mostohaapja;

g) nagyatyja, nagyanyja;

h) teljesen árva 16 éven aluli testvére és elhalt testvérének 16 éven aluli teljesen árva gyermeke;

i) a bevonult örökbefogadó atyja, vagy anyja;

j) a bevonultnak vele közös háztartásban élő nevelő szülője;

k) a bevonult házasságon kívül született 16 éven aluli gyermekének a bevonulttal közös háztartásban élő anyja.

Mindezek azonban csak abban az esetben kaphatnak családi segélyt, ha őket a bevonulás időpontjában a bevonult tartotta el vagy később jutottak olyan helyzetbe, hogy eltartásukról a bevonultnak kellene gondoskodnia és nincs más olyan közeli hozzátartozójuk vagy más olyan személy, aki a bevonult helyett eltartásukra köteles és képes és ha megélhetésüket az alábbiak szerint nem kell biztosítottnak tekinteni.

A családi segély megállapításánál a bevonult vagy honvédelmi munkára igénybevett családjának megélhetését biztosítottnak kell tekinteni, ha a család hozzávetőlegesen számított jövedelme törvényhatósági jogú városokban a havi 80 pengőt meghaladja.

Családi segély a feleség részére havi 15 pengő, minden más személy után további 10—10 pengő.

A bevonultaknak a családi segélyt az alosztályparancsnokságnál kihallgatáson élőszóval kell kérniök, tehát a családtagoknak (hozzátartozóknak) külön segélykérelmet előterjeszteni nem kell.

A családi segélyre való igényt nem lehet átruházni, vagy elzálogosítani.

Ha az igényjogosult abból a községből, amelyben a családi segélyt folyósítják, elköltözik, a családi segély folyósítását meg kell szüntetni. Evégből a családi segély felvételére jogosult tartózkodási hely változását a városi szociális ügyosztálynál (Vágóhíd-utca 1. sz. 4 számú szoba) bejelenteni köteles.

A családi segélyekkel kapcsolatos ügyek intézésével a városi szociális ügyosztályt bíztam meg.

Debrecen, 1939 március hó 22.

Polgármester.

Későbbi időpontra halasztották a galamblövőversenyt

A debreceni Honvédtiszti Sportlövő Egylet galamblövő szakosztálya közli, hogy a folyó hó 25, 26-án Debrecenbe hirdetett országos galamblövő verseny a különleges viszonyokra való tekintettel elmarad és egy később megjelölendő időpontban lesz megtartva.

A Hlinka-gárda letartóztatta Teplánszkyt

Pozsony, márc. 22. A Hlinka gárda letartóztatta Teplánszkyt, aki a Tiso-kormány lemondása után miniszteri tárcát kapott. Teplánszky a Hlinka gárda magasrangu tisztje volt.

14.284/1939. VI. sz. HIRDETMÉNY. Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a nagyobb gazdaságok munkaerővel való ellátottságának megismerése céljából adatgyűjtést hajt végre. Az adatgyüjtés kérdőívek kitöltése útján történik, amely kérdőíveket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság nyilvántartásában szereplő gazdaságok részére kézbesíttetni fogja. Kérdőívet kell kiállítani minden olyan gazdaságról, amely állandóan legalább egy gazdasági tisztviselőt (gazdatisztet, erdőmérnököt, szőlészeti vagy kertészeti intézőt) vagy legalább négy szegődményes éves gazdasági cselédet, illetőleg állandóan legalább egy alerdészt (erdészt, erdőőrt) alkalmaz, továbbá azokról az 5 kat. holdnál nagyobb szőlőgazdaságokról, amelyek legalább egy állandó vincellért tartanak s végül azokról az 5 kat. holdnál nagyobb faiskolákról és zöldséges kertekről, illetve 25 kat. holdnál nagyobb gyümölcsösökről, amelyek állandóan legalább egy kertészt alkalmaznak. Felhívom tehát azoknak a gazdaságoknak felelős vezetőit, akik a hatóság nyilvántartásában nem szerepelnek és így részükre kérdőív nem kézbesíttetett, hogy az adatgyüjtés céljaira szolgáló nyomtatvány űrlapokat a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. sz.) földszint 46. sz. hivatalos helyiségében igényelhetik. A kérdőívek kitöltése az egyes gazdaságok felelős vezetőinek kötelessége. A kérdőívek az átvételtől számított három napon belül pontosan kitöltve ugyancsak a városi elsőfokú közigazgatási hatósághoz szolgáltatandók be.

Polgármester.

Maróluggal megmérgezte magát egy elkeseredett fiatal leány

A búcsúlevelek egész sorát találták nála.

Nagy riadalom támadt szerdán korán reggel az Arany János ucca 29. sz házban. A háziasszony reggel hét órakor kiszólt a konyhába a cselédlánynak, hogy hozza be a cipőjét, de választ nem kapott.

Erre benyitott a konyhába, ahol borzalmas látvány tárult a szeme elé. Az ágyon ott feküdt a leány és irtózatosan eltorzult arccal vergődött.

Kihivták hozzá a mentőket, s megállapították, hogy a leány, **Stern Etel háztartásbeli alkalmazott, marólúggal megmérgezte magát. Mellette volt a csésze, amiből kiitta a mérges folyadékot. Nagymennyiségű marólúgot vette be, mert a méreg kimarta az egész arcbőrét, a száját pedig alaktalanná formátlanította.** Beszállították a kórházba. Állapota súlyos. Stern Etel mintegy két héttel ezelőtt jött Debrecenbe, Kemecsén lakó szüleitől. — A leány azóta az Arany János ucca 29. számú házban volt alkalmazásban. — **Szótlan, szomorú leány volt, aki egy csalódása nagyon megviselt. Lassan elvesztette minden életkedvét és elhatározta magát arra, hogy öngyilkos lesz.**

Az öngyilkosságot megelőző este munkája után fennmaradt és az ágya mellett két búcsúlevelet irt. Az egyiket az édesanyjának Kemecsére, melyben elbúcsúzott tőle és kérte, hogy ne haragudjon rá tettéért, de nem birja tovább elviselni az életet. A másik levelet egy ismerősének irta megirva neki, hogy nem lesz többet a terhére. Az éjszakát nyugtalanul töltötte, reggelre pedig megmérgezte magát.

A 22 éves leány már régebben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Erre mutatnak azok a levelek, amiket nála találtak. Valamennyi elkeseredett hangú búcsúlevél. Ezeket sohasem adta fel a leány postára, mert nagy vívódásai voltak. Sokáig ragaszkodott az élethez.

Fenyegetőzés, revolveres harc az üstfoltozó és a mezőőr között

Ez év január 31-én a hajdúhadházi határban a kunyhó teteje beszakadt Lakatos Miklós üstfoltozó cigányra, aki feleségével és hat fiúgyermekével húzódott meg a hideg elől a kunyhóban. Lakatos a fejszéjét magához vette és elindult, hogy egy gerendát vág ki valamelyik útszéli fából, hogy a beomlott tetőt alátámasztani tudja. Kivágott egy vékony akácfát és már indulni is akart vele, mikor Bujdosó Gábor mezőőr észrevette a falopást és el akarta venni a fejszéjét. Lakatos kijelentette, hogy nem adja a fejszét, mert arra szüksége van a kunyhó megjavításánál. Dulakodtak egymással és igy történt, hogy a mezőőr fegyvere is elsült és fején találta a cigányt. A sérülés nem volt súlyos, hamarosan begyógyult.

A debreceni törvényszéken dr. *Tokay* Gyula tanácsa szerdán délelőtt tárgyalta Lakatos Miklós ügyét, aki ellen hatósági közeg elleni erőszak miatt indult meg az eljárás. A tárgyaláson az apró növésű üstfoltozó cigány megkérte szépen a bíróságot, hogy legyenek vele elnézők, ha nem ismeri a törvény előtti szokásokat, mert ő még nem volt törvényszéken, nem állt bírók előtt soha.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után elítélte a cigányt 15 napi fogházra, de tekintettel az eset körülményeire és arra, hogy büntetve még nem volt, a büntetés végrehajtását felfüggesztették.

Horthy Miklós Kormányzó Ur Őfőméltósága nyitja meg a Mezőgazdasági Kiállitást

A rendkivüli események miatt egy héttel elhalasztott budapesti mezőgazdasági kiállitás és tenyészállatvásár *március 29-én, szerdán* nyitja meg a megnagyobbodott ország és a külföld százezernyi látogatója előtt kapuit, hogy beszámoljon a magyar gazdák elmult esztendei munkásságának szép eredményeiről.

Március 30-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor vitéz nagybányai *Horthy Miklós kormányzó úr őfőméltósága ünnepélyes keretek között nyitja meg a kiállitást. A kormányzó úr megtisztelő látogatása ez évben is elsősorban a magyar gazdák eredményes, a nehézségekeț szívós kitartással leküzdő munkásságának szól.* Ez évben a kormányzó úr kiállitóként is résztvesz, kondorosi gazdasága pirostarka bikákat és mangalica kanokat küld fel a kiállitásra.

Március 30-án délután megkezdődnek már a lovasmutatványok. A kiállitás április 3-án, hétfőn este zárja kapuit. A kedvezményes visszautazás lehetősége husvét hétfőig tart.

A debreceni klinikára nem vettek fel egy életveszélyes állapotban lévő gyermeket

Érdekes tárgyalás a debreceni törvényszéken

Dr **Tokay** Gyula tanácsa tárgyalta szerdán délelőtt **Kontor** Andrásné monostorpályi asszony bünügyét, aki ellen az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat. Az asszony a marólugos csuprot arra a polcra tette, ahol a többi edényt is tartotta és igy történt, hogy hat éves egyetlen gyermeke, kávét akarván inni, a tömény marólugból ivott. A sérülés, melyet a maró folyadék okozott, olyan súlyos volt, hogy a gyermek néhány napi borzalmas szenvedés után meghalt. A vádlott elmondotta, hogy a marólugos csuprot magasra tette, de a fia székre állva vette azt le, amikor észrevette, hogy melyik csupor van a kezében, kiütötte, de már későn, mert a gyermek lenyelt egy kortyot a tömény lugból.

A szerencsétlen anya jajongva sirt a bíróság előtt:

— Megvert engem már az Isten, elvette egyetlen fiamat!

Az elnök kérdésére előadta, — hogy a gyermeket azonnal orvoshoz vitte, aki beutalta a debreceni klinikára. Behozták, de gyermekklinikán, ahol megnézték a gyermeket, kijelentették, hogy nem érte a marólug a belső részeket, — nincs nagy baj, vigye haza a gyermeket. Kérte, hogy vegyék fel ápolásra a fiút, de elutasították azzal, hogy nincs hely. Igy vitte vissza Monostorpályiba, ahol napónta hordta az orvoshoz, de nem tudták megmenteni az életnek a fiút, meghalt.

A törvényszéki orvosszakértő szerint a halál okát az a **belső elvérzés idézte elő**, melyet a marólug roncsolása idézett elő. A gyermek olyan erős roncsolást kapott a lugtól, hogy nem lehetett megmenteni semmi módon az életnek. A törvényszéki orvosszakértő véleményében azt is megállapította, hogy sajnálatos az a tény, hogy a gyermeket nem vették fel ápolásra a gyermekklinikán.

»Mindenesetre sajnálatos felvétel megtagadás történt« — irta az orvosszakértő.

Dr **Paksy István** ügyész kérte a bíróságot, hogy vegyenek jegyzőkönyvet fel az esetről és a tárgyalásról készült jegyzőkönyvvel adják át további eljárás végett az ügyészségnek, **mert a súlyos beteg elutasításának körülményeit tisztázni kell.**

— Fegyelmi vétséget látok — mondotta az ügyész —. A vezető tanárról nem merem feltételezni, hogy ő tagadta volna meg a felvételt. Ezért szükséges a gyermekklinika igazgatóságának értesítése, hogy meg tudják állapitani, ki utasította el a súlyos beteg gyermek felvételét, aki később meg is halt.

Dr **Kertész Endre** védő az enyhitő körülmények figyelembevételével, enyhe ítéletet kért és az ítélet végrehajtásának felfüggesztését. A bíróság bünösnek mondotta ki az anyát, **elitélte 30 pengő pénzbüntetésre, de tekintettel az enyhitő körülményekre, felfüggesztették az ítélet végrehajtását.** Kimondotta a bíróság indokolásában, hogy az anya már elszenvedte gondatlanságáért a legsulyosabb büntetést, elveszitette egyetlen gyermekét. A bíróság teljesitette az ügyész kérését és az iratokat átadta az ügyészségnek. Az ítélet jogerős.

Hashajtónak
Artin dragée Bizter Oiesó

Az új autókat nem veszi igénybe a hadsereg

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a március 16-ika után üzembehelyezendő gyári új személykocsikat, tehergépkocsikat és motorkerékpárokat, vontatókat, pótkocsikat a honvédség állományának jelenlegi felemelésével kapcsolatos ideiglenes használatra való igénybevétel alól a miniszter mentesiti.

Gyilkosság gyanuja miatt őrizetbe vettek egy házaspárt

Özvegy *Pilcz Henrikné* 63 éves jómódú volt vendéglősnét Soroksáron kútbalökve és megfulladva találták. Pilczné két évvel ezelőtt ráiratta vagyonának egy részét Németh Boldizsárra és feleségére, akik az öregasszony vendéglőjét is tovább vezették. A boncolás megállapitotta, hogy karjánál fogva ismeretlen tettesek odavonszolták a kúthoz és az öregasszonyt belökték a mély kútba. A Németh házaspárt őrizetbevették. Kihallgatásuk folyamatban van.

x **Kifogástalanul fest, tisztit Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztitás, vasalás 3 P.**

A legujabb angol találmány: léggömbre kötött apró, de nagy robbanási erejü bomba.

A newyorki világkiállitás hajókikötőjének modellje.

SZÍNHÁZ

A szinházi iroda jelenti:

Ma, csütörtökön

Ketten egy jeggyel!

BUBUS

Háromórás szakadatlan nevetés. Vaszary Gábor remek humoru bohózata.

Pénteken XXII. premierbérlet. HUNYADI SÁNDOR remeke, a budapesti szinpadok legnagyobb idei sikere, az utóbbi évek legszebb alkotása:

Havasi napsütés

A szerelem... az élet és halál költöien szép játéka:

Főszerepekben:
H. NEMÉNYI LILI
HAMVAY LUCY
SOMLAY JULIA
SZABÓ ERNŐ
KAMARÁS GYULA
MÁNYAI LAJOS
BÁLINT GYÖRGY.

—o—

Szines szinházi filmkockák

A HAVASI NAPSÜTÉS, a szinház pénteken bemutatásra kerülő ujdonsága, az utóbbi évek egyik legszebb darabja. Hunyadi Sándor irói pályájának csúcspontján mutatkozik ebben a meleg szivvel és szerencsés irói adottságokkal, ugyanakkor pedig bravuros szinpadi technikával megirt darabjában. A darab egyes villanásai már megtalálhatók Hunyadi Sándor „Téli sport" cimü kisregényében, de ez a mag kiteljesedik, ragyogó jelenetek káprázatos színekkel szött tömegévé válik a darabban... Egy tátrai szanatórium élete tárul a néző elé a darabban, betegek és egészséges szórakozók társadalmának buja és meleg emberi színekkel vetített képe... egy külön társaság élete... 1600 méter magasban a mindennapi élet szintje fölött. És mégis milyen emberi minden szava a darabnak... a szerelmek, a két orvos párharca... a tüdőbajos kislány első és utolsó flörtje... egy csók, ami után a halál következik... az apa fojtott fájdalma... Gyönyörü darab... a legjobb Zilahy Lajos óta nem volt iró, aki ilyen tökéletes alkotást adott volna a magyar szinpadnak, mint most Hunyadi Sándor.

ÉS MILYEN KÁPRÁZATOSAN NAGYSZERŰ A DEBRECENI SZEREPOSZTÁS..., Hogy bontakozik ki a próbák alatt a debreceni színészek alakításában minden szépsége, meleg és könnyes emberiessége ennek a darabnak. Milyen rajongó örömével a mesterségüknek tanulják be ezeket a szerepeket... Művészek, akiknek végre, sok szinpadi salak és pehely után életről párás, igazi érzések ércével csengő szavakat lehet kimondani...

H. NEMÉNYI LILI egy súlyos tüdőbeteg lányt alakit. Csupa szépség és élettől izzó okosság ez a halállal eljegyzett kislány, aki viruló 18 esztendejével beletörődött a halálba, megbarátkozott vele és minden vágya az, hogy legalább az utolsó napjaiban megérezzen valamit az ismeretlen élet ízeiből... Az első csókja után el is indul mindjárt az utolsó útra... Micsoda mély, finom, remek alakítást csinál ebből a könnyből és sugárból szött figurából H. Neményi Lili. Művészete csúcspontján láthatja ebben a szerepében a közönség...

HAMVAY LUCY Editje egy okos, helyzetével megalkudó, beletörődésből, intelligenciából összetett lelkü, mai lány. A darab egyik legszebb jelenetét az ő nagyszerü művészete teszi csodálatosan ragyogóvá. Azt a szituációt, amikor bejelenti, hogy elmegy a szanatóriumból, mert elfogyott a pénze és ha öt pengőn mulna az élete, akkor sem tudná megvásárolni. Aztán, amikor bejelenti az orvosnőnek, hogy megfőzi az orvost, megcsinálja az életét... Kisebb művész kezén milyen giccsessé válhatott volna ez a szituáció. És egész sereg más jelenet, melyet Hamvay Lucy remek művészete fölényesen, tökéletesen old meg. Olyan pazarul nagyszerü emberi és élettel tele ebben a szerepben, olyan finoman, szépen, csodálatosan oldja meg a legnehezebb művészi feladatokat is, hogy szinte sajnálja az ember, hogy legközelebb újra valami hig és bárgyú operett édeskés primadonna szerepében kell viszont látni ezt az izgatóan érdekes, újszerü tehetséget, akinek kedves, egyéniségtől átragyogott képességei mindig ilyen szerepet érdemelnének.

Hortobágyi csikós és gémeskut a pilótapiknik alkalmából kiadott angol bélyegen

Nagyszabású propaganda indult meg máris világszerte a nyár folyamán lebonyolításra kerülő VI. Magyar Pilóta Piknik érdekében. A magyar propaganda mellett főleg az angoloké rendkívül hatásos, akik eddig is tekintélyes számban vettek részt a körrepülésen és mindig nagy csoportokban látogattak el Magyarországra.

A The Automobile Association és The Royal Aero Club a legszélesebbkörü propagandát indította az idei pilótapiknik érdekében. A két szövetség művészi kivitelü levélzáróbélyeget hozott forgalomba, amelyen egy hortobágyi csikós látszik, mögötte gémeskút és a kút körül angol repülőgépek. A bélyeg hortobágyi vonatkozása bizonyítja, hogy a pilótapikniknek egyik legjellegzetesebb élménye mindig a hortobágyi kirándulás volt az angolok számára.

A bélyeg felirata felhívja az angol repülőgéptulajdonosokat, hogy a június 24—29. között lezajló Magyar Pilótapikniken minél nagyobb számban jelenjenek meg. A hortobágyi kirándulás után Kassára repülnek az idén a pilótapiknik résztvevői.

Ujabb adományok érkeztek a Főméltóságu Asszony akciójára

Magyarország Kormányzója hitvesének felhívása, hogy a magyar társadalom meleg ruhával lássa el a Kárpátalján hazafias kötelességüket teljesítő magyar katonákat, Debrecenben egyre nagyobb visszhangot kelt. Az egyházak, iskolák, testületek, kereskedők és magánosok egyaránt hazafias kötelességüknek érzik hozzájárulni a hős magyar honvédeknek meleg ruhaneművel, pulóverrel, sálakkal való ellátásához. A tegnapi napon a következő újabb adományok folytak be részben a Népjóléti Hivatalhoz, részben az akció irányitását Debrecenben kezébe vevő **Lossonczy Istvánné** főispánnéhoz:

Márai Imréné, Piac ucca 79. sz. két darab ing.

Müller Béláné, MÁV pályaudvar egy nyaksál és egy pár zokni.

Szegedi Gyuláné, Kandia ucca 4. sz. egy alsónadrág, egy nyaksál.

Kárpáthy Elemérné, Werbőczy ucca 4. szám, 1 ing, 2 lábszárvédő, 1 pár kapca.

Vitéz Berényi István, Komlóssy út 17 szám, 1 szveter, 1 alsónadrág, egy nyaksál, 3 pár zokni.

Czenky Istvánné, Teleki ucca 71. sz. 1 pár kesztyü, 3 nyaksál, 1 pár zokni.

Reich József, Csapó ucca 16. szám, 8 pár kapca.

Dr Schlotter Ferencné, Honvéd u. 16. szám, 2 pár kesztyü, 1 nyaksál, 1 sapka.

Pénzadományok: Dr Révész Imre püspök 50 P, dr Oláh Miklósné 10 P, Mihalovits Jenő, Piac ucca 31. 20 P. Izr. Nőegylet, dr Léderer Miksáné útján 50 P, Boross Sándor, Kalotaszegi ucca 6. sz. 10 P, özv. Bartha Józsefné József kir. herceg ucca 9. sz. 5 P, dr Trocsányi Béla, Darabos ucca 9. sz. 5 P, Debreceni Stefánia Szövetség, védőnők 50 P.

A további adományok a Népjóléti Hivatalhoz, Bocskai-tér 1. Népház, 6. számú szoba, juttatandók el.

*

Az akcióra a MÁVOSz nyugdijasok nevében **Zonda Ferenc**, a MÁV nyugdijasok elnöke, a 19. számú csekkszámlára 12 pengőt adott fel.

Milyen sisakot hordhatnak a légoltalomban résztvevő polgári személyek

A honvédelmi miniszterium rendeletet adott ki a légoltalomban résztvevő polgári személyek acélsisakjáról. Az előirt sisak egyik formája a szürkéskékre festett honvédségi sisak. A tüzoltói szolgálatban álló polgári személyek a rendeletben részletesen leirt sisakat hordhatják. A sisak fejrészén behorpadás ellen taréjt kell viselni, amit könnyen le is lehet venni. A sisakot a fejtől hővezetés és áramvezeté ellen megfelelő módon kell szigetelni. Akik az ilyen sisakok iparszerű előállításával kivánnak foglalkozni, az utasításokat megkaphatják a miniszteriumtól, amely szabályozza a sisak vételárát is. Az eddig beszerzett sisakokat 1943-ig lehet átalakítás nélkül használni, de a tüzoltó szolgálatot végzők fémsisakjait már most szigetelni kell.

Asszonyom! **Szebbnek látja a tavaszi**
Fábiánnál készült
kosztüm és tavaszi kabátokban
Péterfia ucca 19.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA

»Kígyó«, Piac u. 31. Telefon: 30-95. — »Magyar Korona«, Kálvin tér 15. Telefon: 16-08. — »Csillag«, Árpád tér 1. Telefon: 29-32. — »Sas«, Hatvan u. 70. Telefon: 11-39. — »Szent Háromság«, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon: 17-09.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Sándor, József, Benedek, zsákkal hozzák a meleget

Így tartja a mondás és erre a mondásra cáfolt rá alaposan az időjárás, mert nemhogy meleget hozna, ha keveset is, de olyan hideget sodornak a sebes szelek, hogy a téli hideg visszatérésétől kell tartani. Olyan hideg éjszakák vannak, hogy a télidőben enyhébb idők voltak. Az emberek fázósan húzzák össze magukon a télikabátot és bizony nem valami nagy örvendezésel emlékeznek a három névről, melyhez pedig a jó idők beköszöntése fűződött. Bosszantják is alaposan a Sándorokat, Józsefeket, no meg a Benedekeket, hogy bizonyára valami rossz fát tettek a tűzre és így ők az okai a késő hideg előretörésének. A sötétenlátók 40 napig tartó kellemetlen időt jósolnak, de a reménykedők a Gyümölcsoltó Boldogasszony közeledtétől hirtelen bekövetkező meleg időt várnak. Szombattól kezdve már javul rohamosan az idő — hírdetik — és reménykedünk, hogy úgyis lesz.

— **Meghívó presbiterek bibliaórájára.** Évek óta kifejlődött gyakorlatunkhoz híven, a húsvéti szent ünnepek előtt, a presbiter testvérek, továbbá az egyházrészi tanácsos és tanácsosnő testvérek részére, a közelgő húsvéti ünnepkör előtt két egymással összefüggő presbiteri bibliaórát óhajtunk tartani, melyre a presbitérium tagjait és az egyházrészi tanácsosokat szeretettel meghívjuk. — A bibliaórák ideje március 24. és 31 két egymásután következő pénteken délután 5 (öt) órakor. A bibliaórák istentiszteleti része után alkalom fog nyílni most is arra, — hogy a bibliaóra anyagával összefüggésben egymás között testvéri megbeszéléseket tartsunk. A bibliaórák helye Kálvin tér 17., — a presbytérium tanácsterme. — A debreceni református egyház misszió bizottsága.

— **A varsói egyetem üdvözlete Debrecenbe Kárpátalja visszafoglalása alkalmából** W Antoniewicz varsói Rector, dr Bacsó Jenő egyetemi ny. r tanárhoz, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem e. i Rectorához a Ruténföld megszállása alkalmából a következő üdvözlő táviratot intézte: **„E történelmi pillanatban, fogadják mély örömem kifejezését és legjobb kívánságaimat."** — Dr Bacsó Jenő Rector a szives üdvözlést meleghangu levélben köszönte meg.

Feltámadás

Irta: LEVELES MÁRTA.

Egy hír harsant fel; beledobbant a szív.
A trianoni átok végre megszakadt.
Húsz évi kietlen éjszaka után
Látunk ujra fényt, éltető sugarat.
A húszéves sirnak ajtaja pattan,
S életre hív az igazság ereje,
Vérző tag közeleg a csonka törzshöz,
Húsz év után, hogy összeforrjon vele.
Húsz évig vártunk. Most széttört a bilincs
És felujjong a szív: Szabadok vagyunk!
Egy hír harsant fel, beledobbant szív
Magyarok, hallátok?
— Feltámadunk! —

Könnyek hulltak itt, jajt zokogtak túlnan.
Zászlónk félárbocon lengette a szél,
Már emelkedett, de azt is megérjük,
Mikor a háromszín fénye égig ér!
Elesett hősök könyörögnek értünk,
A harangzúgásban zeng az Ur felé.
Szentebb zsolozsma nem ért még fel Hozzá,
Nem borult le még az égi Trón elé.
Elesett hősök könyörögnek értünk
S ha ők segítenek erős a karunk!
Könnyek hulltak itt bár s jajt zokogtak túlnan
Magyarok! Érzitek?
— Feltámadunk! —

Uj utak nyílnak meg, vár az új határ,
Bácska közeleg és hív alHargita,
Kolozsvár, Kassa összeölelkeznek
És nem hagynak minket el többé soha!
Már megtört az átok, már kinyílt a börtön,
Rabmadár ismét a Kárpátokra száll!
Minden drága rög magyar vértől ázott
S minden könnyes szem a magyarokra vár.
Térképen tűnik a fekete vonal
És piros jelöli: Ez a mi honunk!
Uj utak nyílnak meg, vár az új határ!
Magyarok! Látjátok!?
— Feltámadunk! —

— **Kinevezték a felvidéki orvosokat igazoló bizottságokat.** A belügyminiszter négy igazoló bizottságot alakitott: az érsekujvárit, balassagyarmatit, kassait és ungvárit. Feladatuk, hogy felülvizsgálják a visszacsatolt felvidéki területeken az orvosok magatartását.

— **Az Iparoskör közgyülésére** melyfolyó hó 15-ről elmaradt, 1939 márc. hó 26-án, délelőtt 10 órakor lesz megtartva. — Elnökség.

— **Huszonnégy lemészárolt orvos és ápolónővér hamvaira bukkantak Barcelonában** egy rejtekhelyen. A kórház személyzetét a vörösök valószinüleg menekülésük előt gyilkolták meg és a nemzeti hatóságok eddig semmit sem tudtak hollétükről.

— **A Csonkamagyarországon élő erdélyi magyarok és székelyek egyesületei** második **Országos Kongresszusukat** és egyben az **Erdélyiek Szövetségének** alakuló közgyülését, március hó 26-án, vasárnap délután 5 órakor az Erdélyi Férfiak Egyesülete és a SzEFHE (Budapest, VIII. Rákóczi út 15. sz. II. e. alatti helyiségének) dísztermében tartják meg. A közgyülést megelőzően délelőtt 11 órai kezdettel a Zeneművészeti Főiskola nagytermében jubileumi **erdélyi díszhangversenyt** rendeznek a SzEFHE, EFE és a Székely Hadosztály Egyesület, a legnevesebb előadóművészek részvételével. (Jegyek 50 fillértől 4 penggőig). Ezúton hivjuk fel a **Debrecenben élő erdélyiek és székelyeket** a figyelmét a közgyülésre és a díszhangversenyre. A mezőgazdasági kiállitásra való tekintettel féláron lehet ez alkalommal Budapestre utazni. A felutazni szándékozók ebbeli szándékukat mielőbb jelentsék be a debreceni Székely Társaság titkárságának (Debrecen 10.) hogy megfelelő jegyekről és férőhelyről gondoskodás történhessen. A közgyülésen résztvevők a kongresszus után a Rákóczi úton levő Balaton kávéházban félöt órakor találkoznak.

— **Eckhardt Tibor a független kisgazdapárt vezére nagyobbszabásu politikai beszédet mond** március 26-án Szekszárdon, ahol Dulin Jenő kerületi képviselő mond beszámolót. Megjelennek még a kisgazda képviselők közül többen is a legnagyobb ellenzéki megyében, Tolnában a beszámolón.

— **A légoltalmi előadásokra** azokat a megjelenteket, akik március 20.-án a Kishegyesi úti gazdasági iskolába elmentek, figyelmeztetjük az előadások rendezősége, hogy az előadások március 24.-én délután 5 órakor és március 26-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel Böszörményi út 5-ö. szám alatt, a Kovács cipőgyár helyiségében tartatik meg.

— **Tormay Gézáné a Mansz debreceni közgyülésén.** A Mansz debreceni szervezete vasárnap, március 26-án délelőtt fél 10 órai kezdettel tartja évi rendes közgyülését a városháza dísztermében. A közgyülésre Debrecenbe érkezik és azon felszólal Tormay Gézáné, a Mansz országos társelnöke, valamint Álgyai Hubert Pálné, a Vasutas Mansz csoportok országos megszervezője. A közgyülés iránt rendkivül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **A Dóczi elemi iskola növendékei** március 23-án, csütörtökön délután fél 2 órára gyülekezzenek az új Dóczi előcsarnokában. A tanítás fél 2-től háromnegyed 4-ig tart. Igazgatóság.

— **A Mansz szövőüzem kiállitása.** A Mansz inségakció foglalkoztató műhely f. hó 25-től április hó 2-ig bezárólag a Mansz Otthonban (Piac u. 36. sz.) a szövőüzem munkáiból kiállitást rendez. Szőttesek, perzsa, torontáli, rongyszőnyegek, varottasok, snelvmunkák és a most záruló rátétes szür munka tanfolyam készitményei kerülnek bemutatásra. A kiállitás egész napon át megtekinthető. Minden ötvenedik látogató kézimunka ajándékban részesül.

— **Az arcbőr célszerű ápolásához** mindenekelőtt az szükséges, hogy bélműködésünket reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvízzel megfelelően elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

— **A felszabadult Komárom kedden tartotta első közgyülését.** A törvényhatóságban most volt az első eset husz év után, hogy magyar érzés szólalhatott meg a tanácsteremben. A közgyülés hódoló táviratot intézett a Kormányzóhoz és Teleki miniszterelnököt is üdvözölte.

xHAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez, Komáromné, Bikabérház, telefon: 19-56. szám. — „Ineető" lerakat.

— **Göring vezértábornagy és felesége elhagyta Berlint és visszatért San Remoba.** Elutazása előtt Göring napiparancsot intézett a légi haderőhöz, melyben többek köz tezt mondta: „Német testvéreim, Csehországban és Morvaországban és az egész csech nép az utóbbi napokban látták büszke légi haderőnk lenyügöző erejét. Fegyverünk ereje örökre védelmezze őket."

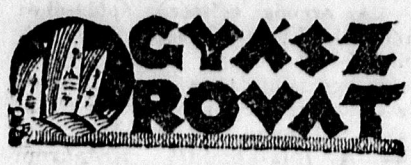
GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS HURAY, parkettes T: 17-93

x **Állást nyert irodai munkaerők.** A Naményi Gyorsíróiskolában végzettek közül márciusban ismét öten helyezkedtek el. Uj tanfolyamra hónap közben is bármikor be lehet iratkozni. — Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. Tanfolyam után államvizsga, állami állásokra is képesitő bizonyitvány. (Rákóczi ucca 17. szám).

— **A rendőr igazolásra szólitotta fel** Szenes Ernő debreceni lakost, aki autójával haladt az úton és valami nem volt rendben a rendőr szerint az autó előirásos felszerelése körül. A rendőr szerint a kocsin nem volt látható a »H« betüjelzés. Szenes azt vitatta, hogy nem is kell a kocsin rajta lenni a betüjelzésnek, mert nem jár az autó külföldre. A vita hevében Szenes a rendőr szerint sértő kifejezést használt a rendeletkibocsájtókkal szemben. A belügyminiszter sérelmére elkövetett rágalmazás miatt került szerdán a Tokay-tanács elé. Elitélték 30 pengő pénzbüntetésre.

— **Egy évi börtönre itélték egy kerékpár ellopása miatt.** Rolkó József napszámos kerékpárlopás miatt került a debreceni törvényszék Tokay-tanácsa elé. Rolkó tavaly nyáron rokonától Szikora Györgytől ellopott egy kerékpárt és azon akart román megszállt területre szökni, de útközben ellopták tőle is a kerékpárt és gyalog tudott csak átjutni a határon. Hónapokig dolgozott ott, de rájöttek, hogy magyar honos és ezért visszaszökött, nehogy elfogják. A határon, ahogy átjött, elfogtak a kerékpárlopás miatt. A tárgyaláson elmondotta a vádlott, hogy a rokona, akinél dolgozott, összeveszett vele, mert egy fakitermelésből nem neki adta el a fát. Elküldte és igy kenyér nélkül maradt. Nem tudott munkához jutni, azért elhatározta, hogy átszökik a határon, hátha ott talál munkát. A bíróság a kerékpárlopásért egy évi börtönre itélte el, mert már többször volt elitélve és dologházban is volt 9 évig.

— **A Chevra Kadisa választása alkalmából** szeretettel kérem jóbarátaimat, hogy a jótékonysági előljáró tisztségre történt jelölésemtől eltekinteni sziveskedjenek, mert a változott viszonyok munkába szólitottak. **Hittestvéri üdvözlettel: Csengeri Ignác.**

Bátori Istvánné 45 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután három órakor lesz a Köztemető IV. o. ravatalozójából. Lakás Irén ucca 52. Gebauer cég rendezi.

Özv. Szatmári Sándorné 65 éves korában elhunyt. Temetése pénteken négy órakor lesz a Köztemető hármas termében. Lakás: Tusnád ucca 7. Gebauer cég rendezi.

Jakab József 31 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt féltizenkét órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Vásárhelyi Janika élt 18 hónapot. Temetése pénteken délután félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Fehértói vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Drága jó férjem, illetve édesapánk elhunyta alkalmából kifejezett őszinte részvétet, valamint a rokonok és jóismerősök által küldött koszorut és virágcsokrot hálásan köszönöm leányaimmal együtt. **Özv. Máthé Miklósné.**

Köszönetnyilvánítás. Fájdalmas szivvel mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, kik felejthetetlen fiunk, testvérünk, Tóth András hősi halált halt őrmester temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ugyszintén a magy. kir. hadtestparancsnokságnak, Huszár Endre esperes és Szüle Miklós tábori lelkész uraknak, barátoknak és bajtársaknak, nak, Dankó temetkezési vállalatnak, mindazoknak, kik fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek. **A gyászoló család.**

— **Másodpercek alatt omlik szét a vízben az Aspirin-tabletta.** Minden Aspirin tablettán a „Bayer" keresztlátható, ez különbözteti meg az utánzatoktól.

— **Hat hónapra ítélték az ámokfutó autóst.** A budapesti büntetőtörvényszék tegnap tárgyalta annak a fantasztikus autószerencsétlenségnek a bűnügyét, amely egy évvel ezelőtt történt a Nagymező uccában. A vádlott Bordás László gyógyárúnagykereskedő, aki autójával öt embert gázolt el. A tömeges szerencsétlenségnek sérültjei Szabó Pál, Frank István, Szegedi Pál és Szekszárdi József távírómunkások, valamint Zsufka András kerékpáros voltak. A törvényszék gondatlanságból okozott őtrendbeli súlyos testisértésért hathónapi fogházra ítélte nem jogerősen a vádlottat.

— **Uj vatikáni pénzeket vernek az uj pápa megválasztása alkalmából.** Vernek ezenkivül egy emlékérmet a koronázási ünnepségek emlékezetére is. Az 1870. óta szünetelt évszázados tradiciót is felujitották most, amikor a sede vacante idején emlékpénzeket vertek, amelyeka biboros camerlengónak, Pacelli biborosnak nevét és cimerét ábrázolták.

— **A kisiklott és felborult kassai gyors mozdonyát még nem emelték ki.** Kedden a kassai gyors Hernádesány állomásnál hibás váltóállitás következtében kisiklott és felborult. Burján Ferenc mozdonyvezető és Horváth Zsigmond fütő azonnal meghalt, a vonatvezető könnyebben megsebesült. Az utasok közül nem sérült meg senki. A kiugrott kocsi visszaállitása folyamatban van, a mozdony kiemelése eddig még nem sikerült. A hernádesányi forgalmi előljárót és váltókezelőt a kassai ügyészség a vizsgálóbiró inditványára letartóztatta.

— **Miért lett öngyilkos egy világjáró fiatal földbirtokos.** A budapesti főkapitányság befejezte a nyomozást Szluha Imre 36 éves verbói földbirtokos öngyilkossága ügyében. A világot járt fiatalember atyja elszegényedése után parkettancos, majd köszönő-ember lett. Kétszer nősült ismert aristorkata családból, de mindkét házassága válással végződött. Jobb lábát az utóbbi időben térden alul amputálni kellett volna, de nem akart ebbe beleegyezni. Ekkor már a morfium rabja volt. Két boncteni képet találtak nála, ami arra mutat, hogy előbb kivizsgálta, hogy találja el legpontosabban a szivét a golyó. Mint megállapitották, a szive közepébe ütött.

— **Valakiről alaptalanul híresztelni, hogy zsidószármazású: becsületsértés.** Nem mindennapi büntetőügyben hozott ítéletet a kisújszállási kir. járásbiróság. Demjén Sándor kereskedő, a Baross Szövetség kisujszállási csoportjának ügyvezető elnöke tett feljelentést Kardos Jenő biztositási tisztviselő, Kálmán Gábor s Strasser Gyula kereskedők ellen, mert nevezettek róla minden alap nélkül azt híresztelték, hogy egyik nagyanyja zsidó volt, Deutschnak hivták, s zsidószármazású A tárgyaláson a vádlottak tagadták a cselekmény elkövetését, tagadták, — hogy a vád tárgyává tett kijelentéseket híresztelték volna s csak annyit ismertek be, hogy ismerőseiktől kérdezték, mi igaz ebből a híresztelésből. A biróság által elrendelt bizonyitás során a tanúk igazolták, hogy a vád tárgyává tett kifejezéseket vádlottak nem kérdő hanem állító formában használták, azt híresztelték. A biróság mindhárom vádlottat bünösnek mondta ki becsületsértés vétségében s mindhárom vádlottat 30—30 pengő pénzbüntetésre itélte, egyben kötelezte őket a költségek viselésén kivül arra is, hogy az itéletet és indokolását a helyi lapban tegyék közé. Az itélet indokolása szerint a vádbeli híresztelés alkalmas arra, hogy egy közbecsülésben álló s a Baross Szövetségben előkelő poziciót betöltő kereskedő becsületét kisebbitse. Az itélet nem jogerős.

— **Mentőhirek.** Megharapta a kutya Kaszás Eszter 52 éves ujságkihordót, szerdán délután a Csapó ucca 28. sz., házban. A kutya a nő ballábszárán ejtett véres sérülést. Bekötözés után Kaszás Eszter Lorántffy ucca 42. sz. alatti lakására ment haza. — **Megrugta a ló a bakon ülő asszonyt.** Szabó Sándorné sz. Papp Katalin, Pac-tanya 20. szám alatti napszámos felesége, szerdán délután a Gázgyár előtt Szilágyi Sándor tanyai lakos szekerén ült melyben a lovat a tulajdonos felesége hajtotta. Utközben a ló felrúgott és Szabóné ballábán zúzott sebet ejtett. A mentők kötözték be.

— **Háromszázhuszezer pengőt forditanak utjavitásra Abauj-Torna megyében** a kereskedelmi miniszter engedélyével. Ebből az állami utakra Abauj-Torna megyében 16.000 pengőt, törvényhatósági utakra 100.000 pengőt, a bekötő községi utakra pedig 117.000 pengőt használnak fel ebben az évben.

x Jegyezzük elő a naptárban! Nem jelzi piros betüvel a naptár március 20-át, mégis ünnepnek számit a debreceni háziasszonyok életében, mert aki ezen a napon, illetőleg e naptól kezdve április 5-ig egy szóródoboz VIM-et vásárol a debreceni kereskedések valamelyikében, annak 1 drb mosáshoz és mosáshoz egyaránt alkalmas Sunligt szappant szolgáltat ki ingyenesen a kerskedő.

— **Veronállal megmérgezte magát Schmidt dr, a bukaresti német követség egyik titkára,** akit sulyos állapotban szállitottak szanatóriumba. Az öngyilkosság okát nem tudják.

— **Schaff tánciskolájában** a Koronában minden csütörtökön vasárnap össztánc. Uj tanfolyamra beiratások elfogadtatnak.

— **Dr Karossa-Pfeiffer József** tisztifőorvos, a magyarországi malária-kérdésről. Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon most csütörtökön március hó 23-án nem lesz előadás. A következő csütörtökön, március hó 30 napján dr Karossa-Pfeiffer József tisztifőorvos ad elő a maláriáról. Az előadás a Kereskedő Társulat dísztermében lesz, délután 6 órakor, igen szép vetített képekkel.

— **József napján megfagyott egy aggastyán** Mórágy község mellett. Weber János 84 éves szálkai lakos gyalog indult hazafelé az éjszakában és reggel holtan találtak rá egy gödörben. Az idei furcsa időjárás következtében igy nem vált be a régi mondás a meleget hozó három szentről.

— **Végre hazatérhetnek a ruszin menekültek.** Néhány hónappal ezelőtt a ruszin menekültek ezrei érkeztek Magyarországra, akiket az ukrán terroristák és cseh hatóságok üldöztek ki otthonukból. Ezeket a pestkörnyéki városokban helyezték el. Most ezek a ruszinok visszatérhetnek otthonukba, az első csoport még e héten indul utba. Tárgyalnak a szlovákok visszautazásáról is.

— **A borzalmas beszarábiai vasuti katasztrófa miatt** — mely karácsonykor történt —, a katonai törvényszék most hirdette ki itéletét a letartóztatottak ügyében. Juncu állomásfőnököt hatévi, Carnava állomásfőnököt és Rusniak forgalmi tisztet egyenként 5—5 évi börtönre itélték.

— **Bíróság elé kerülnek a soproni magyargyalázó röpcédulaszórók.** Az ügyészség most adta ki vádiratát ebben az ügyben. Vádat emel a királyi ügyészség Mikó József 32 éves német állami detektiv, kismartoni lakos, Preisinger Samu 35 éves soproni földmüves, Pleck Károly 24 éves soproni cipész, Wolfbeisz Mihály 25 éves soproni vasuti altiszt, Drescher Lajos 35 éves soproni vasuti altiszt, May Ferenc 24 éves soproni bádogos, Gottschling iMhály 31 éves soproni selyemgyári tisztviselő és végül Hauer Nándorné, született Rökk Mária 33 éves háztartásbeli ellen a magyar állam megbecsülése ellen irányuló vétség cimén. Az ügy a közeli napokban kerül a soproni törvényszék ötös tanácsa elé.

— **Fáradt egyiptomi fecskék jelentek meg Kecskeméten.** A lábukon levő gyürüről megállapitották, hogy a tavasz első fáradt hirnökei Egyiptomból tértek vissza Magyarországra.

— **Budapest valamennyi munkására kiterjesztik a gyermeknevelési pótlékot.** Szendy Károly, a főváros polgármestere érdekes javaslatot terjeszt a közgyülés elé. Eszerint a gyermeknevelési pótlékot kiterjeszti mindazokra az alkalmazotakra, akikre a törvény nem vonatkozik és a törvény intézkedésein tulmenően két évvel felemeli a gyermekek korhatárát a pótlék tekintetében. A javaslat évi 578.000 pengővel terheli majd meg a fővárost.

— **Szerdán délelőtt vonták kérdőre** a debreceni törvényszéken Orbán István gépkocsivezetőt, aki ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt indult meg az eljárás. Orbán a debreceni vasúti hidon egy teherautót vezetett át igen nagy sebességgel. Az úton haladt Pásztor András, akinek könyökét sodorta az autó és igen sulyos sérülést okozott. Orbán a törvényszék előtt tagadta a vádat, a tanuk azonban ellene tettek vallomást. A biróság Orbánt 40 pengő pénzbüntetésre itélte el. Az itélet nem jogerős.

— **A m. kir. honvédvezérkar főnöke közli,** hogy a katonai közigazgatás alatt álló területre a záróvonalon keresztül való átlépést március hó 22-én 12 órától az alábbi helyen engedélyezi **Tiszaujhely, Feketeprtak, Salánk, Alsó remete, Korlátbelmec, Radvánc és Ungvár.**

— **Küszöbje alól kivették a lakása kulcsát és meglopták.** Michael Pál irodaeljáró szerdán elment lakásáról s annak a kulcsát szokása szerint a küszöb alatt rejtette el. Amikor visszatért látta, hogy lakásából két darab ágy és asztalterítő eltünt. Megállapitották, hogy a tolvaj, aki a helyzettel ismerős, kivette a lakás kulcsát a küszöb alól és behatolva a szobába ellopta a terítőket. A károsult ismeretlen tettes ellen megtette a feljelntést.

— **Felére esetta tüzifaára Munkácson.** A Kárpátalján megindulo élet első megnyilvánulása, hogy a tüzelőben oly szegény városiaknak rengeteg fát hoztak le a hegyekről, ahol több, mint hetvenezer vagon tüzifa vár elszállitásra. Munkácson egyszeribe felére esett le a tüzifa ára. Az eddigi kukoricakenyér helyett most már jóizü fehér magyar kenyeret esznek a rutének. Boldogok, hogy nyáron megkapják munkabér fejében a foszlós magyar kenyeret, amikor lejönnek aratni az Alföldre, mint régen.

— **Öngyilkos lett, mert azt hitte, hogy gyilkolt.** Munkácsi József kiskunhalasi földmüves italos állapotban egy társasággal összeveszett s emiatt a rendőrségre is bevitték. Abban a tudatban volt, hogy egy legényt bicskájával halálosan megsebsitett. Ez bántotta a lelkiismeretét s amikor a rendőrségről elengedték, dróttal felakasztotta magát.

— **Háromévi fegyház a gyüjtőfogház) gyilkosságért.** Budapestről jelentik: Véres esemény játszódott le január hó 12-én a gyüjtőfogház asztalosmühelyében. A rabok dolgoztak, amikor az egyik fogoly: Bischof József asztalossegéd összeveszett társával Steindl Zoltánnal és a vita hevében vésőjével úgy hasbaszúrta, hogy Steindl sérüléseibe néhány nap múlva belehalt. — Bischof József ellen halálokozó sulyos testisértés büntette cimén indult eljárás és tegnap vonta felelősségre a budapesti büntetőtörvényszék. Bünös vagyok — jelentette ki Bischof. — Dél előtt féltiz óra tájban együtt dolgoztunk az asztalosmühelyben és Steindl miután megmosta a kezét, az én törülközőmet használta. Amikor ezért rászóltam, ingerülten felelt. Elfutott a méreg és rákiáltottam: Eredj innen, mert hozzád vágok valamit. Ingerültségemben fel is kaptam a kezem ügyében levő vésőt és feléje dobtam, de nem volt szándékomban megszúrni. A törvényszék kiballgatta a verekedés egyik szemtanúját, az egyik fogoly, aki azt vallotta, hogy Bischof felkapta a vésőt és azzal Steindlt hasbaszúrta. A bizonyitási eljárás lefolytatása és a perbeszédek után a törvényszék bünösnek mondta ki Bischof Józsefet a vádirat értelmében és ezért jogerősen háromévi fegyházra itélte.

x Kifogástalanul fest, tisztit Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztitás, vasalás 3 P.

— **Kivégeztek Berlinben egy kémet a fiával.** Berlinből jelentik: A néptörvényszék 1938 november hó 30-án hazaárulás miatt halálra itélte a 48 éves Mikolajevski János kereskedőt és 22 éves fiát. A halálraitélteket ma kivégezték. Mikolevski Jánost külföldön élő testvére összeköttetésbe hozta ennek az államnak a hirszolgálati irodájával. Mikolajevski a német védelmi berendezésekre vonatkozó adatokat, amelyeket szolgálati úton tudott meg, apjának továbbította, aki azután ezeket az intézkedéseket kiszolgáltatta a szóbanforgó külföldi hirszolgálati irodának.

KÖZGAZDASÁG

A Debreceni Első Takarékpénztár közgyűlése

A Debreceni Első Takarékpénztár e hó 22-én délután öt órakor tartotta *Milos György* kormányfőtanácsos, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület vezérigazgatóhelyettesének elnöklete alatt *93-ik rendes közgyűlését.*

A megjelent notabilitások sorában ott láttuk *Lossonczy István* főispánt, *Rásó István* alispánt, *Ágh Béla* ítélőtáblai tanácselnököt, dr *Mező Sándor* ügyészségi elnököt, *Schmogrovits Ernőt*, a Magyar Nemzeti Bank főnökét, dr *Tatay Zoltán* árvaszéki elnököt, dr *Fráter Pált*, az ügyvédi kamara elnökét, dr *Tunyoghy Szücs Gézát*, az ügyvédszövetség elnökét és még a város társadalmának számos vezető tagját.

Az igazgatóságnak az 1938. évi üzleteredményről való beszámolóját, amely mind a betétszaporodást, mind pedig az új kihelyezések tekintetében biztató fejlődésről tett bizonyságot, a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A közgyűlésen a részvényesek nevében dr *Fráter Pál*, a debreceni ügyvédi kamara elnöke méltatta azt a nagyszabású közgazdasági tevékenységet, amelyet a »*Nagytakarék*« nemcsak Debrecen városa, de az egész Tiszántúl gazdasági életében kifejt. Ennek, a nagyközönség körében is teljes méltánylásra találó tevékenységnek legszebb bizonysága az, hogy a nyugtalanító külpolitikai események dacára, amelyek legkevésbé sem hatnak serkentőleg a betétgyűjtésre, mégis *a Debreceni Első Takarékpénztár betétállománya az 1938. üzletévben is tekintélyes összegű emelkedést mutat fel.* Felszólalásában köszönetet mondott az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak önzetlen tevékenységéért és a tisztikar odaadó munkájáért. A közgyűlés ugyanazokat az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat választotta meg újból, akiknek a mandátuma most lejárt, új igazgatósági tagul pedig beválasztotta *Takaró Gyulát*, az intézet vezérigazgatóját.

A közgyűlést követő igazgatósági ülés az igazgatóság elnökévé újból *Milos Györgyöt*, alelnökéül dr *Lindenberger János* és *Uray Sándor* igazgatósági tagokat választotta meg.

TERMÉNYTŐZSDE.

Egyenetlen a készárúpiac.

Tegnap volt a készárúpiacon a zab, amelyből 750 métermázsa került piacra és kelt el a tegnapi áraknál 20—25 fillérrel drágábban. Kötés nélkül javult 20 fillérrel a takarmányárpa, míg a rozs ára változatlan maradt. A búza és a tengeri 5 fillérrel olcsóbbodott. A búza forgalma az utóbbi napokban jelentékenyen megnövekedett, a malmok minden piacra hozott árút felvettek, de mamár kissé megcsappant a vételkedv s a kínálat mérsékelte az árakat Ugyanez a helyzet a tengerinél is, melynek elhelyezési lehetősége kissé nehezebb lett, mert a hízlaldák nem szívesen vásárolnak 16 pengős árakon. A tegngeripiac forgalma 750 métermázsa volt.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.60—20.85 78 kg 20.80—21.05, 79 kg 21.00—21.25 80 kilós 21.10—21.25. — Felsőtiszai 77 kg 20.60—20.80, 78 kg 20.80—21.00 79 kg 21.00—21.20, 80 kg 21.10—21.20 rozs pestvidéki 14.55—14.70, rozs más 14.70—14.90, takarmányárpa elsőrendű 16.30—16.60, középminőségű 16.10—16.30, sörárpa kiváló 18.75—19.25, prima 18.00—18.30, zab elsőrendű 21.50—21.70, középminőségű 21.25—21.50, tengeri 16.95—16.15, — korpa 13.65—13.75, 8-as liszt 16.40—16.70 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A szerdai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 1599 darab sertést, abból angol hússertés 262 darab, süldő 7 darab. Az irányzat vontatott. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 96—98 fillér, szedett sertés I. 91—93 fillér, III. 70—84 fillér angol sonkasertés II. 77—90 fillér, márkázott exportzsír 150 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 19.20—20.00 pengő, rozs 13.60—14.00 P, árpa 16.50—17.50 zab 19.50—20.00 P, tengeri 14.50—15. lucerna 10.00—12.00 P, széna 5.50—9.00 P, lóhere 9.50—11.00, lencse 9.00 köles 6.30 P, szalma 2.00—2.50 P, cukorrépa 2.80—3.00, takarmányrépa 1.90—2.00 P.

SPORT

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthírszolgálata jelenti:

A DVSC vasárnapi ellenfele Debrecenben a Mezőtúri AFC csapata, mely összesen 3:0 arányban verte meg a debreceni csapatot. Revánsra volna most szükség.

A mérkőzés színhelye még bizonytalan. Ha a DVSC pályát nem sikerül megkapni, akkor a Stadionban lesz a mérkőzés. Kérdés azonban, hogy esetleg Mezőtúr nem kéri-e az elhalasztást. A LVSC-ben Kézi és Szabó is jiszik esetleg.

A csütörtöki edzést a DVSC, ha a pálya nem lesz szabad, a dohánygyári pályán tartja meg. Szabó és Kézi is ekkor kezd edzésbe és ennek az eredményétől is függ, játszik-e vasárnap.

A Bocskai SSE mérkőzést hivatalosan is elhalasztotta a Nemzeti Liga így a vasárnapi bajnoki mérkőzés elmarad

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező Macsi-folyó kasáló elnevezésű Böszörményi út mentén fekvő 94 k. hold 78 n. öl területű, valamint a Pallag Ujföld Beilegelő 1. sz. a. Fried-féle 76 k. hold 556 n. öl területű ingatlanok 1939. évi okt. hó 1-től kezdődőleg 6 évi időtartamra árverésen kerülnek bérbeadásra.

Az árverés 1939. évi április hó 3-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva.

Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 15 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza félemelet) megtekinthető s ugyanott nyerhető részletes felvilágosítás is.

Debrecen, 1939 márc. hó 22.

Polgármester.

Sorozási hirdetmény

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága a sorozásra felhívott 1918. évi születésűeket értesíti, hogy a most folyamatban levő fősorozás nem a Magoss György tér 9. szám alatt levő DTE tornacsarnokában, hanem a városi iparostanonciskola tornacsarnokában tartatik meg.

(Bejárat az iskola Burgondia ucca felőli kapuján.)

Felhívja a hatóság az érdekelteket, hogy a sorozások végett a részükre kitűzött napon és időben itt jelentkezzenek.

Vértadókat

keres a sebészeti klinika vérátömlesztés céljára. Felhivja azokat a felnőtt, magukat egészségesnek tartó egyéneket, akik esetenkint 40.— pengő dijazás ellenében hajlandók vért adni, jelentkezzenek március 27-től április 1-ig délelőtt 10—11 óra között a sebészeti klinikán.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 1 darab 2 és féléves piros-tarka bika, folyó évi március hó 28-án, kedden délelőtt 9 órakor a Baromvásár-téren nyilvános árverés útján értékesítésre kerül. — Erre a vételi lehetőségre a gazdaközönség, valamint az érdekeltek figyelmét felhívom. — **Polgármester.**

x Kifogástalanul fest, tisztit Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztitás, vasalás 3 P.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti az érdekelkelteket, hogy az Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet a tulajdonát képező s a Tóth telepen fekvő Lember István-féle ingatlant szabadkézből eladja. A részletes eladási feltételek a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth utca 20. sz. I. lépcső III. em. 95. sz.) a hivatalos órák alatt megtudhatók. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város Gazdasági Bizottsága március hó 24-én, pénteken délelőtt fél 12 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében (Városháza félemelet 15. sz. szoba) ülést tart. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, ezuton is kérem a bizottság igen t. Tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Egy
jó péksegédet azonnal felveszek, Boskovics, Cegléd ucca 1. 815

Fiatal
borbélysegéd azonnal felvételik, Pétermann, Homok ucca 74. 819

Szabadmájorost,
keresek, közeli tanyára. Cim a kiadóban. 810

Szőlőhöz
értő idősebb megbizható családost felveszek, Acsádi út 7 sz. kilométernél, szőlő. 806

Fodrászsegédet
azonnalra felveszek, — Moldván, Szent Anna u. 1. szám. 821

Alkalmazást nyer nő

Italmérésbe,
nő, vagy férfi, kimérőt felveszek. Óvadékra fedezet van. 10 filléres lyukasbilliárd eladó. Értekezni: Pesti Jánosnál, Piac ucca 36. 820

Háztartási alkalmazott

Megbizható
mindenes, vagy bejárónő felvételik. Bernáth, Ferenc József út 26 A) IV. em. 812

Mindenes
háztartási alkalmazott, esetleg bejárónő felvételik, Pásti ucca 2. sz. alatt, I. emelet, jobbra. 811

Bejárónő
egész napra felvételik, Pollák, Piac ucca 58. szám, földszint. 816

Ajánlat

Grafológusnő
családi, házassági ügyei ben felvilágosit, tanácsot ad. Széchenyi u. 43. szám. 803

Illatszertáramat
Csapó ucca 58. alatt, (régi illatszertár helyiségben megnyitottam. Ádám Antal. 758 4. 21.

Női kabátot
Vágótól.
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

Megvárhatja,
míg okmányairól fotokópiát készit Berzéki, Piac ucca 38. 1728 4. 10.

Kalap-
ujdonságok megérkeztek. Alakítás modell után 1 pengő. Aranv kalapszalon, Sas ucca 4 szám. 162 4 11

Szemfelszedés
csupán „Vitos" villanygépen tökéletes. Kizárólag: Piac ucca 42 sz kötődében. 150 3. 26

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss cianozó vállalat, Kigyó ucca 5. szám 1476 5 31

Cipőt.
Ökrös sajátkészitményü raktárából szerezheti be legolcsóbban Sas ucca 1. 244 4. 9.

Cianoztasson
bizalomal a „Csala" cianozó vállalattal Rákóczi ucca 9 sz. telefon: 15—27 sz. 1038, 5, 29.

Ingyen
elhordható jó fekete föld és törmelék feltöltésre alkalmas. — Tanitó u. 18. számu ház udvaráról 547 vv

Varrógépek,
kerékpárok vétele, eladása, kölcsönzése. f. Singer 103. gyors gép. 1. Pfaff szabógép eladó Eisenberger, Csapó u. 101. szám 1617 4 3.

Festés,
cipőt, retikült, bőrkabátot villanygéppel festem, — Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 1667 4. 3.

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzhelvek legolcsóbban, Csapó ucca 87. sz. tűzhelvüzem. Használtat becserélek. 454 5. 15

Kereslet

Minden
ingóságot veszek, eladok. Ugyanott háló, íróasztal, konyhaberendezés, összecsukós vaságy eladó. Csapó ucca 49. szám. 167 4. 11

Keresek
megvételre egylovas, jó karban levő kis ekhós szekeret Tóhötöm ucca 52. szám. 813

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 800 vv

Boszniai aszait
SZILVA
96 fill.
a Déligyümölcscsarnokban
Piac u. 7.
Arany Bika mellett
és a Hungária palota.

Iroda

Kiadó
Ferenc József út 75. sz. alatt, első emeleten igen nagy uccai szoba, kereskedelmi iroda céljaira. Értekezni lehet: ugyanott, ügyvédi irodában. 1222 vv.

Tüzelő anyagok

Itt az olcsó fa,
szárított tölgy, aprítva, hazaszállítva 4.40, akác 4.20, tuskó 3 pengő. — Akáckaró olcsón kapható, Kovács fakereskedő. Szent Anna ucca 36. szám. 341 4. 9.

Társ

Szobatársnőt
esetleg kettőt keresek, Csapó ucca 19., balra. Groszné. 802

Bútor

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
előszoba, konyha, fürdőszoba, WC-vel, szép tiszta lakás, május hó elsejére. Hatvan ucca 24. sz. Megtekinthető: délután 3 óra után (2. sz.) 809

Egy szoba,
konyha, spájz, egy párnak május 1-ére kiadó, Szoboszlói út 12. 809

Kiadó lakás kétszobás

Két- és három-
szobás, parkettes fürdő szobás, gáz- és villannyal ellátott önálló villalakás, Poroszlay út 26. alatt május elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt-nál, — Fürdő ucca 2. 1929 vv.

Kétszobás
uccai lakás, fürdőszobával, május 1-re kiadó Szent Anna ucca 15. 808

Garzon
keresztény úriembernek kétszobás uccai földszintes bútorozatlan lakás, magánházban május 1-ére olcsón kiadó. Érdeklődni lehet délelőtt 8—10 óráig, telefon: 18-99. em. 807

Kétszoba,
hallos, fürdős, modern uccai lakás kiadó, májusra, József kir. herceg ucca 7. 743

Kiadó lakás háromszobás

Két és három-
szobás, parkettes fürdő szobás, gáz- és villannyal ellátott önálló villalakás, Poroszlay út 26. alatt május elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt-nal, Fürdő ucca 2. 1929 vv.

Háromszobás,
udvari kellemes lakás kiadó májusra, József kir. herceg ucca 7. 742

Kiadó
május 1-ére 3 szobás, Mester ucca 9., kétszobás Csemete ucca 3. — Érdekiödni: Csemete ucca 3. 801

Kiadó lakás nagyobb

Kerti
villa Horthy Miklós sugárut mellett, István gőzmalom hátamögött 3 szoba, manzard szoba, 1485 □-öl földdel (gyümölcsfák, kevés szől) május 1-re kiadó 85 vagy 75 pengőért megegyezés szerint. Fürdőszoba van. Sertés, aprólék tartható. Andrássy út 9. b vv 371

Butorozott szoba

Különbejáratú
két uccai bútorozott egymásbanyiló szoba, előszobával, fürdőszobával, április elsejére kiadó, esetleg külön is, Széchenyi ucca 12. 818

Bútorozott
uccai fürdőszobás, előszobás lakás, május hó elsejére kiadó. Bercsényi ucca 40. 817

Ingóság eladás

Perzsaszőnyeg-
szövőráma eladó. Honvédtemető ucca 6. 752 vv.

Kiadó
május elsejére kétrendbeli elsőemeleti négyszobás lakás, Csapó u. 24. szám. Értekezni lehet: Horváth felügyelő nél, Helyivasút igazgatósága. 1607 vv.

Asztali
spór jó állapotban eladó. Nyil utca 11. hátulsó ajtó. 1234

Eladó házhely

Villatelek,
egy 401 s egy 327 négyszögöles, a Lajos király téren, közművekkel áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv.

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Házhelyek,
elköltözés miatt, ölenként kettőtől négy pengőig, vágóhidi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari ucca 4. szám. 102+

Termő
gyümölcsössel 300 négyszögöles villatelkek eladók, Sesztina ucca 4 kisállomás mellett. 598 4. 18.

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

1 kg édes narancs 72 1 kg Jaffa narancs 78
1 kg Olasz vérnarancs 96 1 kg füge 88
1 kg főző csokoládé 2·40
Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7.
Telefon 17-64.

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS
KÁVÉT!
KIRÁLY UZLETÉBEN
A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Kevés pénzzel
átadó 51 pengő havi bérjövedelmet hozó ház 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salétrom utcán fekszik Cím a Debreczennél. 17 A +

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikbe fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés, Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

A vasárnapi lap
a közbeeső ünnepnap (Gyümölcsoltó Boldogasszony) miatt
szombaton jelenik meg!
Apróhirdetését, hirdetését (szombaton megjelenő)
vasárnapi számunkra pénteken este fél 10-ig adja fel.

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácból, hazaszállítva kapható Vágó tűzifakereskedésében a Margit-fürdőnél. Telefon: 10-24. 1677 3. 28.

Gazdasági termények

Csemegetorma
csemege dugvány, olcsón kapható. Andrássy út 40. szám. Ufalussy. 814

Eladó ház

3 pengőért házhely
négyszögöle, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól 1 perenyire, az Apponyi utca 48. szám alatt fekszik. Megbizható egyén részletfizetésre is megkaphatja. 2

Havi 172 pengő
bérjövedelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögöles telke, 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Ugyszólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hetvezér ucca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérlekötéssel, részletekben fizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyús kút van a 700 négyszögöles telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája

Kertségben
esinos ház igen olcsón eladó. A Bozzay telepen, 384 négyszögöl telek, 3 kislakás. Az átvételhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Alkalmai áron
kevés pénzzel
átvehető 119 négyszögölnyi telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható 18 A +

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most ujjáépített, Vargakertben fekvő házat Lakbérekből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Villa
háromszobás összkomfortos, parkirozott, gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni: Lajos király tér 7. szám alatt. 107 vv

550 ccm-es
oldalkocsis Puch motor kerékpár, kifogástalan állapotban, alkalmi árban eladó. Szoboszlay, Széchenyi ucca 24. 572

Három utcára szóló
nagyszerű házat vehet a Nap utca, Attila tér, Baross utca által határolt telken. A ház a Nap utca 22. szám alatt van. Az alápincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négyszobás urilakás parkettes, fürdőszoba, víz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, szőlőlugas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

Masszív-sarokház
vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jómenetelü fűszerüzlettel és italméréssel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos árban eladó. **Kitünő tőke befektetés.** Cim a kiadóban. 107+

56 pengőt
hoz havonta egy 133 □-öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Előnyös vétel.
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan utca egyik modern házát. Nagy, 591 négyszögöles telek több lakás van rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szoba-konyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házát. Cime megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

Kitünő
jövedelmet biztosít magának, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A mult hónapban 111 pengő lakbért kaptam, 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Cimem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Eladó föld

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas bomlékföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van Bihari ucca 4. 102 +

Szerkesztésért felelős:
PALFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
DEBRECZENI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
dr. SZIGETHY GYULA
igazgató.